

NAŠ GLAS

DROGA
KMETIJSTVO IN ŽIVILSKA INDUSTRIJA n. sol. o. PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

PORTOROŽ : PORTOROŽ
23. VII. 85
Naš glas izdaja delovna
organizacija Droga, Portorož.
List ureja uredništvo obor
skladno s predpis. Predsednica
uredniškega odbora Dragica ME-
KIS. Odgovorna in glavna
urednica Albina ŠKAPIN. Tiska
ZGP Primorski tisk, TOZD Tiskar-
na Jadran 1985, v nakladi 2500
izvodov. List dobijo člani kolek-
tiva brezplačno.

LETO XXVII.

PORTOROŽ, JULIJ 1985

STEVILKA 2

Ali bodo soline svojo podobo spremenile?

Obstoječe soline se razprostirajo v mirni dolini, kjer so sonce, veter in solinski delavci edini, ki rušijo mir v tem predele sečoveljske doline.

Soline, katerih podoba je nespremenjena že desetletja, delujejo na klasičen način pobiranja soli od svoje ustanovitve do danes. Sonce, veter in pridne roke solinarjev so še dandanes glavni faktor pridobivanja morske soli.

Solinarji se po že dolgoletni praksi razporedijo na solinske bazene (fonde) maja meseca in tu preživijo celo poletje. Od trdega dela solinarjev, predvsem pa od njih znanja je odvisna količina in kakovost soli.

Pridobivanje soli je bilo že večkrat opisano tako, da ni moj

namen ponavljati, kar so drugi pred menoj že dejali.

TOZD Soline že dlje časa dela na tem, da bi se obstoječe soline modernizirale, da bi olajšali delo pri samem postopku pridobivanja soli.

Vprašali boste, kaj smo do danes naredili? Ničesar!

Zal, že dva investicijska programa za modernizacijo solin ni našla razumevanja v naši družbi, saj je ta oba zavrnila.

Letos v mesecu aprilu je naš razvojni oddelek ponovno izdelal investicijski program za tovarno soli z vakuumskimi uparjalniki. S tem načinom naj bi pridobili 15.000 ton soli, poleg tega pa bi še naprej vzdrževali že

obstoječe solinske bazene in v sezoni tudi pobirali sol. Taka kombinirana proizvodnja soli bi Solinam prinesla približno 20.000 ton soli letno. S tem bi tudi odpadel uvoz soli, ki jo je TOZD Soline uvažala, da bi zadostila potrebi tržišča.

Ali bodo soline svojo podobo spremenile? Ali bo naša družba končno začela razmišljati o tem, da tudi TOZD Soline morajo napredovati in se razvijati, ter se končno postaviti na lastne noge, ne da bi se držale za krilo Marije Terezije?

Morda je predzadnji stavek napisan malo ironično, vendar pa se mimo tega ne more, ko vidimo čedalje bolj razpadajoče soline in čedalje bolj zgubane ob-

raze solinarjev, ki več ne verjamejo tej tako lepi besedi »obljuba«, s katerimi se naša družba izraža že več let.

Obljube, obljube, kaj bo z obljubami???

Nada Huszar

**OB DNEVU
ŠOFERJEV**

13. JULIJU

**ISKRENO
ČESTITAMO
IN ŽELIMO
SREČNO
VOŽNJO!**

**DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE**

**KOLEKTIVNI
POSLOVODNI ORGAN**

V Novem Sadu je bil od 10. do 19. 5. 1985 52. mednarodni kmetijski sejem.

Na sejmu razstavljajo svoje dosežke proizvajalci z vseh kontinentov.

Tako si je mogoče ogledati tehnološke dosežke za delo v kmetijstvu, gozdarstvu, prehranbeni industriji, mlekarstvu, kletarstvu, itd.

Proizvajalci razstavljajo tudi novosti za vsa dela v obnovi zemljišč kot so melioracije, namakanje ipd. Ravno tako si je možno ogledati tehnologijo za predelavo sadja in zelenjave, mesa, mleka, žitaric, začimb, medu itd. ...

Na sejmu se dodeljuje nagrade za živino, organizirana je degustacija mnogih prehranbenih izdelkov, alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Na letošnjem novosadskem sejmu si je bilo možno ogledati nekatere izdelke — sicer proizvode vseh TOZD in TOK naše delovne organizacije.

Delavci Marketinga in komercialnih služb iz DSS in TOZD Blagovni promet pa so poskrbeli za lično urejene izložbe ter predstavitev naših izdelkov.

Na sliki: naši predstavniki pred razstavnim prostorom DROGE. Sejem si je ogledal tudi tov. Janež ZEMLJARIČ, podpredsednik ZIS.

DELAVKE IN DELAVCI DROGE

Ondan mi je bilo težko pri srcu, ko so na pomembnem sestanku, pomembni ljudje na glas in skoraj hudobno dejali, da me ne čitate, da ostajam vsepovsod zavržen in nespoštovan!

Saj ne rečem, da sem vedno zanimiv in koristen, ali povem vam — nisem le jaz kriv!

Mnogi so med vami, ki bi morali meni sporočiti pomembne in zanimive informacije za objavo, a jih raje, NEOPRAVIČENO, držijo le zase!

Nimajo časa, ali nočejo, še ne vem. Pa tudi vi vsi bi lahko tu pa tam sporočali, kaj je zanimivega pri vas v vaši TOZD-TOK-DSS in to sporočali tudi vsem ostalim delavcem.

No, ne zamerite mi, in odnesite me domov ali me preberite na delu. Vaš sem, dober ali slab — in nimate me pravice puščati vsepovsod po klopih in hodnikih — NEPREČITANEGA.

NAŠ GLAS

Dvajseto stoletje je nesporno doba splošnega, zelo hitrega človeškega razvoja. Le v TOZD »Soline« NE, bi vam ob vsaki priložnosti ogorčeno zatrdili solinarji.

Soline bodo svojo podobo spremenile

O predvideni investiciji v Solinah, to je izgradnji tovarne soli, smo se pogovarjali s tov. Stanetom ŽNIDARČIČ, članom KPO za inventivno dejavnost.

IZGRADNJA TOVARNE SOLI BO POTEKALA V FAZAH, NA OSNOVI DOGRAJEVANJ KAPACITET, LOKACIJA TOVARNE JE PREDVIDENA OB KANALU JERNEJ. Do 1995. leta 25.000 ton soli, sedaj 5.000 ton letno.

Za obnovo, modernizacijo solin je bilo izdelanih več variant, ki pa niso bile uresničene.

Res je sicer, da niti v svetu pridobivanje soli ni doživelo revolucionarnih sprememb. Morebiti je le japonski način izjema. Res pa je tudi, da smo tudi pri nas v Solinah nekatere postopke pridobivanja soli posodobili. Na primer: najtežja fizična dela so že zdavnaj odpravljena.

SOL — STRATEŠKA SUROVINA

Proizvodnja soli v svetu je bila v 1982. letu cca 182 milijonov ton, od katerih se je približno 70 % porabilo kot osnovna surovina v bazični kemični industriji približno 15 % za prehrano ljudi in približno 15 % v ostalih

vejah industrije in kmetijstvu.

V letu 1984 je bila proizvodnja soli v SFRJ 474.550 ton, od tega morska sol 60.055 ali 12,7 % skupne proizvodnje — potrošnja pa 759.708 ton — razliko smo uvozili.

SOL JE nujno potrebna surovina za vrsto predelovalnih industrij, nepogrešljiva je v prehrani ljudi.

Zakaj smo se končno odločili za izgradnjo tovarne soli, saj bo menda tokrat zares?!

Cena proizvodnje soli se bistveno ne spreminja, dnevno pa se zvišuje strošek za transport soli od uvoza pa vse do kupca. Razen tega je sedanji način pridobivanja soli vendarle najdražji.

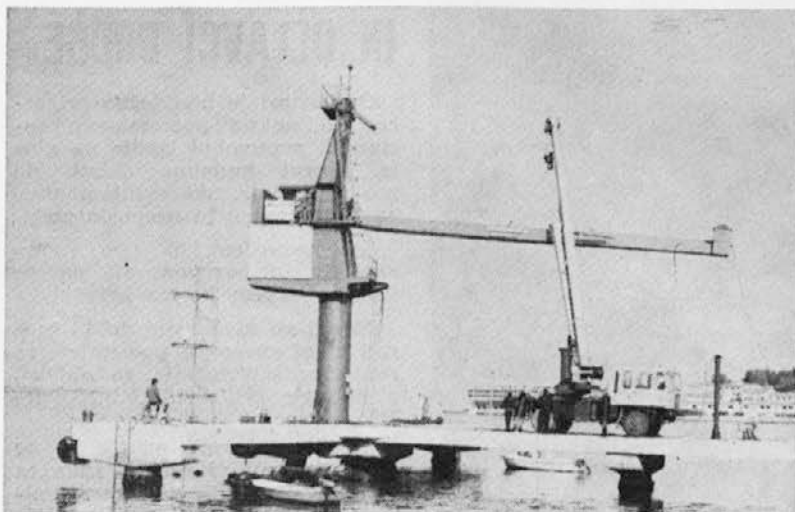
Uvodoma smo dejali, da bomo tovarno soli gradili po fazah. Tako bi v prvi fazi izgradnje dosegli 12.000 ton soli letno po novem postopku ter vzporedno 5.000 ton na sedanji način.

V II. fazi bi naj uspeli zgraditi elektrodializator, ki bo omogočal redno, torej stalno proizvodnjo soli — 20.000 ton soli letno.

Nov način pridobivanja soli bo omogočal tudi druge dejavnosti, kot so proizvodnja magnezijevega subkarbonata, vzreja solinskih rakcev in rib, pa tudi specialnih izdelkov za zdravstveno in kozmetično industrijo.

Tovarno soli bomo po sedanjih predvidevanjih, začeli graditi že v letu 1985. Redno naj bi tovarna začela s proizvodnjo v maju 1987.

Sol bi v prvi fazi izgradnje pridobivali od MAJA do DECEMBRA, IN SICER 12.000 ton!

Ob skladišču soli v Portorožu je bil leta 1983 zgrajen pomol, ob katerem lahko pristajajo tovarne ladje kot tudi turistične — potniške ladje.

Letos junija izvajajo še zaključna, to je montažna dvigala za raztovor soli ali drugih sipkih tovorov.

Resda pomol prepočas postaja koristna pridobitev, a vendarle to je!, ob njem je namreč doslej pristala le ena tovarna ladja in nobena turistična!

Uvoz soli bo postopoma skrčen ali ukinjen. Predvsem bo strogo namenski za predelovalne industrije.

Za prehrano je industrijsko proizvedena sol boljša, za soličenja mesa pa bolj primerna sol, pridobljena na klasičen način.

Do neke mere so to tradicionalne navade.

Nova tovarna soli bo porabila električne energije kot povprečna tovarna — 680 kw priključne moči.

Poraba bo pretežno v poletni sezoni, ko nam električne energije ne primanjkuje.

LOKACIJA IN VREDNOST

Lokacija nove tovarne soli je predvidena ob Jernejem kanalu, nasproti sedanji TOZD Začimba Seča, v neposredni bližini ceste I/2 KOPER-SEČOVLJE.

Predračunska vrednost investicije, izgradnje tovarne soli, je 1.235.700.000 din.

Viri finansiranja so predvideni, kot sledi:

a) lastna sredstva	580.700.000 din
b) sovlagatelji	50.000.000 din
c) bančni kredit	300.000.000 din
d) inozemski viri	255.000.000 (v DM)
e) komercialni kredit	50.000.000 din

Viri finansiranja so predvideni na osnovi ponudb tujih in domačih dobaviteljev.

Upoštevana so lastna sredstva in sredstva drugih DO, sovlagateljic.

Odplačilo dolgov začne prvo leto proizvodnje, to je 1987.

Idilična podoba solin, ki jo ne bi smela odpraviti nova tovarna soli in prvi »kupček« letošnje soli

Onesnaževanje zraka bo neznatno, ker bomo za proizvodnjo pare uporabljali plin, količina le-tega pa bo le 45 kg/h.

Odpadnih vod iz industrijske kristalizacije bo skupno 15 m³/h ali 4 l/s.

Večina hladilne vode bo pomešana s kondenzati in le 0,75 l/s bo odpadne lužine, ki je vroče in vsebuje pretežno magnezijev klorid in sulfat.

Odpadne vode iz procesa bomo združevali v posebnih bazenih in nato izpuščali v kanal Jernej, kjer se bodo mešale z morskovo vodo.

Združene odpadne vode bodo po sestavi podobne morski vodi, segrete na 15°C, dotok bo stalen in v primerjavi s količino vode v kanalu neznačen, zato brez škode za okolje.

Soline na Pagu in Ulcinju so se v izgradnji in začetku proizvodnje soli srečevale z vrsto hudih težav. V DROGI nismo do te ravnodušni, pač pa jih bomo in moramo upoštevati kot dobro izkušnjo pri izgradnji naše, sečoveljske tovarne soli.

Dragica Mekš

Tovariš Branko Rojc

Tovariš BRANKO ROJC je v naši delovni organizaciji glavni računovodja. Posebej ga verjetno ni potrebno predstavljati, saj je med množico naših delavcev prejkone bolj znan kot neznan.

Na zborih delavcev je, ko obravnavamo rezultate dela, takorekoč nepogrešljiv.

Časi, v katerih živimo in delamo niso rožnati. Ekonomska situacija je pri nas in v svetu sila zapletena in v njej se vrtimo kot v začaranem krogu.

Za bralce »NAŠEGA GLASU« smo se pogovarjali s tov. Rojcem, da skušamo prikazati, kako sam vidi in ocenjuje našo situacijo.

1. Tov. Branko Rojc, kaj meniš, ali ustvarjeni dohodek dosegamo z veliko ali malo manj truda?

Glede na zgoščenost problemov, ki trenutno vplivajo na pogoje ustvarjanja dohodka v naši delovni organizaciji bi bilo težko odgovoriti kategorično: dohodek dosegamo z veliko truda ali pa dohodek dosegamo z malo truda, zavedati se moramo, da v naši delovni organizaciji imamo več vrst dejavnosti, ki različno kotirajo na tržišču, pa naj si bo to po vprašanju nabave ali po prodajnih možnostih. V teh dejavnostih pa kontinuirano ali izmenično vplivajo na dohodek kvaliteta surovin, opremljenost proizvodnega procesa oziroma iztrošenost osnovnih sredstev, ustrezni proizvodni programi, možnost plasmaja na domačem in tujem tržišču in ne nazadnje tudi ustrezne prodajne cene, ki naj bi akumulirale vse prej našete dejavnosti in nam dale ustrezno pričakovani dohodek. Glede na to, da vemo, da kvaliteta surovin ni vedno najboljša, da imamo iztrošena sredstva ter smo proizvodnja, ki ima svojo konkurenco na trgu, menim, da se moramo v delovni organizaciji precej truditi, da dosežemo načrtovani dohodek.

2. Tudi v naši DO pogosto slišimo, da takorekoč živimo od danes na jutri — ali je to utemeljena trditev, nujnost ali kratkovidnost?

Morda bi nadaljeval tam, kjer sva končala s prejšnjim vprašanjem. Zelja ali pa vložen trud za čimvečji dohodek je tudi odvisen od tega, kako imamo zastavljene programe v posameznih temeljnih organizacijah. Ali naše temeljne organizacije živijo od danes do jutri moramo gledati

iz dveh aspektov časa kot merila uspešnosti poslovanja temeljne organizacije. Živeti od danes do jutri kratkoročno, menim da je skoraj neizbežno v sedanjih pogojih poslovanja. To hitro prilagajanje proizvodnje surovinam, ki so na razpolago, potrebam trga, ekonomski računici, ipd. seveda močno angažira priprave dela in druge službe v TOZD, pa tudi v drugih strokovnih službah. Taka proizvodnja pa je razumljivo tudi nekoliko dražja od umirjeno utečene proizvodnje, ki se jo mesečno da vnaprej planirati. Do tu, menim, da je ta trditev nujnost.

Menim, da bi bila trditev, da živimo do jutri dolgoročno gledano kratkovidna politika naše delovne organizacije. Morda so takšni pomisleki plod konfuzije v razvojnih programih, ki so prevzeti ob združitvi več delovnih organizacij v sedanjo organizacijo Droga. Osebnost pa menim, da imamo dovolj strokovno močan kader v razvojni dejavnosti, ki bi nam moral ponuditi in zagotoviti dolgoročne programe razvoja za posamezno temeljno organizacijo v razvojnem konceptu kmetijstva, ribištva in druge živilske industrije doma in v tujini.

3. Zadnje čase padajo tudi pripombe, da smo do dogodkov v DO nemočni — mislim na neupoštevane dogovorov o delitvi dohodka, ipd?

Vprašanje je, kdaj se počutiš nemočnega? Ali si nemočen tedaj, ko svojega stališča ne moreš uveljaviti, ali če si nemočen tedaj, ko reko dogodkov ne moreš usmeriti v tok, ki pelje k urejenemu poslovanju in s tem tudi boljšim poslovnim uspehom. Sam menim, da je prvo problem človeka kot celote, medtem, ko je drugo problem koordinacije in pripravljenosti za sodelovanje. Kot sem že prej omenil, smo delovna organizacija, ki je nastala iz več delovnih organizacij, to je pravnih individov. Torej je razumljivo, da smo se morali srečevati s problemi osebne volje, kakor tudi problemi čvrste koordinacije ob raznolikih pogledih na razvojne koncepte posameznih dejavnosti v delovni organizaciji.

V operativnem, dnevnem poslovanju se to odraža v neusklajenem delovanju samoupravnih organov med posameznimi temeljnimi organizacijami, v prehitvevanju posameznih odločitev, brez predhodnega ustreznega dogovora na nivoju delovne organizacije, ki je lahko poslovodskega, samoupravnega ali družbenopolitičnega značaja. Menim, da se bodo ti spodrsilaji odpravili, saj le kot enotna delovna organizacija imamo perspektivo v razvoju.

4. Kaj lahko za bralce »NAŠEGA GLASU« poveš o gibanju sredstev — koliko smo dolžni drugim in koliko so drugi nam?

Kadar govorimo o gibanju sredstev, velikokrat pomislimo na denar in njemu ustrezne oblike (menice, devize) in sicer koliko ga imamo, kje ga bomo porabili ter kje si bomo sposodili preostali manjkajoči del, da pokrijemo svoje potrebe.

Vedeti pa moramo, da s sredstvi začnemo gospodariti tisti hip, ko smo surovino naročili, preko proizvodnje, zaloge gotovih izdelkov do prodaje in končno, ko smo denar prejeli na naš račun.

To je sestavljalni postopek, ki dokazuje, da s sredstvi (denarjem) ne gospodarijo samo finančniki, temveč celoten kolektiv.

Ni namreč vseeno, koliko časa bomo držali surovino ali gotovi izdelek na zalogi in tudi ne po čem smo surovino kupili oziroma pod kakimi pogoji bomo prodali gotovi izdelek. Današnja cena denarja (obresti) je zelo visoka, tako da spravlja nizkoakumulativne dejavnosti (kmetijstvo in ribištvo) v kritičen položaj doseganja dohodka. Slabša se finančna disciplina naših kupcev saj imamo konstantno neopracovanih računov cca 400 do 500 mio ob periodičnih obračunih, kar predstavlja okrog 25 % enomesečne prodaje. Ob periodičnem računu za prvo tromesečje smo imeli najetih cca 6,5 milijard kreditov, od tega 1,2 milijarde za osnovna sredstva in 4,8 milijarde kratkoročnih kreditov za zaloge in druge tekoče potrebe. Od teh 4,8 milijarde je 1,6 milijarde kratkoročnih posojil med temeljnimi organizacijami. Mislim, da je potrebno ponovno poudariti, da ob tako visokih kreditih moramo skrajno racionalno gospodariti s sredstvi, to je ob minimalno angažiranih zalogah in ugodnih kupoprodajnih pogojih, da zmanjšamo obresti, ki so znašale prve tri mesece kar 529 milijonov din.

5. Sprejet je nov Zakon o revalorizaciji sredstev... kaj od njega lahko pričakujemo?

Revalorizacija obratnih sredstev je nov pojem, s katerim se letos srečuje naše gospodarstvo in s tem tudi naša delovna organizacija. V pogojih inflatornega gospodarstva skuša zakonodajalec skozi rezultate revalorizacije zalog prelini fiktivni dohodek med trajne vire poslovnih sredstev. Istočasno pa po mojem pozablja na strošek denarja, ki sem ga vezal v zalogo s ciljem zagotovitve surovine prvenstveno, istočasno pa verjetno po nižji ceni, kot velja na dan obračuna. Tako bodo naše temeljne organizacije (zelišča, uvozna roba), ki imajo daljši cikel obračanja zalog dvakrat prizadete:

— prvič zaradi obresti na vezane zaloge

— drugič zaradi inflatornega dohodka, ki ga je sicer prenesla v trajne vire, nadoknaditi pa ga mora iz celotnega prihodka.

Če bo ta zakon zdržen v tej obliki, bo verjetno več temeljnih organizacij zašlo v izgubo, med njimi tudi nekatere naše. Da se temu nekoliko izognem, je ponovno, kot pri predhodnem vprašanju, ko smo govorili o obrestih, glavni cilj čim manjše zaloge, hitro obračanje sredstev ter s tem zmanjševati kredite, oziroma obresti.

6. Spominjam se odločnih zahtevkov po zmanjševanju stroškov; to je bilo pred nekaj leti, ko smo resneje začeli dojemati potrebo po stabilizaciji gospodarstva. Kako je danes s tem?

Ekonomičnost poslovanja ne moremo jemati kampanjsko. To mora biti stalnica, ki je vgrajena v vse razvojne programe in gospodarske načrte. Mi smo sploh navajeni, da se enkrat usmerimo v ta problem ekonomike (zniževanje stroškov, omejitve stroškov), drugič v drugi problem (cene, kvaliteta) ipd. To so med seboj povezani dejavniki in jih moramo obravnavati kompleksno. Če to povežemo s prvim vprašanjem, to je s ciljem večjega dohodka, potem bi verjetno morali tudi sami narediti nekaj več za zmanjševanje določenih izdatkov in si tako prisložit več čistega dohodka, menim, da imamo še internih rezerv v temeljnih organizacijah, kakor tudi

(Nadaljevanje na 4. str.)

Tovariš Branko Rojc

(Nadaljevanje s 3. str.)

v strokovnih službah in te bomo morali mobilizirati. Ponovno pa poudarjam, da se problem ekonomskega poslovanja ne more reševati enostransko (znižanje stroškov na račun kvalitete, ipd.), ampak kompleksno na celotni črti pridobivanja dohodka.

7. Za delo v računovodstvu in knjigovodstvu velja od vekomaj trditve, da je nevhvaležno, naporno in zahtevno. Je kaj sprememb, ali jih pričakujete?

Mislim na bilance, obračune.

Knjigovodsko delo, če ga jemlješ v pravem pomenu besed ni monotono delo. Seveda ne smeš postati avtomat, ki registriraš in prekladaš dokument iz leve v desno.

Vsak dokument ima svojo vsebino in tako bi ga morali obravnavati.

Nehvaležnost dela v računovodstvu vidim predvsem v tem: stalno si pod časovnim pritiskom, površnemu opazovalcu ali koristniku informacij pomeni knjigovodstvo odvečno neproduktivno delo, čeprav sam menim nasprotno. V času zimskih počitnic, prvomajskih praznikov, letnih dopustov se moramo odkrekati dopustom radi pravočasnosti izdelave poslovnih obračunov, si pod družbeno kontrolo, ipd. Smo se pač privadili ali vdali v tak način dela.

Seveda pa pozdravljamo napovedane spremembe o številu periodičnih računov, istočasno pa se bojimo ob morebitnih dodatnih podatkih, ki jih bomo morali zbirati za vrsto zunanjih uporabnikov, ki pa se povečini križajo. Sam sem mnenja, da bi bila idealna rešitev štirimesečni obračun.

Prvi štirimesečni obračun bi bil osnovni test usmeritve letnega načrta in osnova za morebitne dopolnitve plana. Osem mesečni obračun bi bil pravočasna in dovolj sigurna osnova za planiranje v naslednjem letu. To bi bila strokovna utemeljitev. Humana stran takega načina priprave obračunov pa bi bila v tem, da bi računovodski delavci lahko koristili prvomajske praznike, ter letni dopust (julij—avgust) tako kot ostali delavci v delovni organizaciji.

8. Sklad skupne porabe. Tudi letos ga v Drogi nismo uspeli doseči z lastnim delom — v vseh TOZD. Seznanjena sem pa, da s solidarnostjo med TOZD/TOK je doseženo, da bomo vsi upravičeni delavci v DO prejeli regres za dopust, odpravnine, jubilejne nagrade itd!

To solidarnost v širši ali ožji obliki smo opredelili v naših samoupravnih aktih in menim, da je prav, da jih tudi izvajamo. Posebno to mislim na sklad skupne porabe. Vsebinska tega sklada že sama pove, da bi morali stremiti k temu, da so za skupno porabo enotna izhodišča. Če pa osvojimo enotna izhodišča pa je že to obveza za solidarno formiranje ustreznega sklada za vse delavce v delovni organizaciji. Glede na to, da je veliko negativcev v skladu skupne porabe, je razumljivo potrebno zbrati več solidarnostnih sredstev, kar ni vedno enostavno. Vendar imamo dovolj zavestne delavce v temeljnih organizacijah, da to solidarnost razumejo in jo podprejo s svojimi odločitvami.

9. So možnosti v DO združevati sredstva na podlagi solidarnosti tudi v druge namene, npr. stanovanjsko izgradnjo, počitniške objekte in še kaj?

Teh možnosti je toliko, kolikor se jih dogovorimo. V samoupravnem sporazumu o združevanju smo opredelili možnost združevanja sklada skupne porabe, stanovanjskega sklada in rezervnega sklada. Dokaj aktivno delamo na solidarnostnem združevanju sredstev sklada skupne porabe in rezervnega sklada pri zagotavljanju kritja izgub nekaterih temeljnih organizacij. Zelo malo ali pa nič ne delamo na združevanju stanovanjskih sredstev in malo na združevanju sredstev za počitnikovanje. Menim, da taka delovna organizacija, ki ima v radiju 20 km več temeljnih organizacij, bi lahko pristopilo k lastni gradnji stanovanjskih enot, ki bi bili verjetno cenejši in prilagojeni potrebam temeljnih organizacij. S tem drobljenjem denarja pa samo bežno krpamo velike potrebe po stanovanjih ali stanovanjskih kreditih.

Podobno mislim o združevanju sredstev za počitnikovanje. Mi v delovni organizaciji bi se morali odreči nekajletnemu regresu za letni dopust v celoti ali pa delni in si tako zagotoviti ustrezno število počitniških enot na različnih krajih. Regres, ki ga dobimo, gotovo ne pospešuje delavčevega oddiha na morju ali v hribih. Urejeni počitniški prostori ob minimalni participaciji po-

krivanja obratovalnih stroškov in v zadostnem številu pa zagotovo nudi možnost poceni letovanje delavcu tudi z nižjimi osebnimi prejemki. Menim, da bi moral biti sindikat tisti pobudnik, ki bi ocenil prednost take naložbe in z njo šel med delavce.

10. Tov. Branko, v DSSS smo za prvo tromesečje »pridelali« izgubo v višini 1,6 milijarde din. Menim, da množica delavcev v DSSS in ravno tako v TOZD TOK ni obveščena, kateri so pravi razlogi za to negativno poslovanje?

Delovna skupnost ni izjema, da ne bi smeli poslovati z izgubo. Seveda pa moramo vedeti podobno kot za temeljno organizacijo, kaj je vzrok nastali izgubi. Ali so to previsoki stroški ali je prenizek celotni prihodek. Menim, da je tokratni vzrok izgube v skupnih službah prenizek celotni prihodek. Po čem to sklepamo?

Iz finančnega rezultata je razvidno, da so se stroški skupnih služb gibali v višini 23 % od letno planiranih, oziroma 170 % nasproti lanskoletnim za prve tri mesece. Delovna organizacija je dosegla 24 % letnih stroškov ali 187 % nasproti letu pred tem. Na osnovi tega menim, da je bila rast stroškov skupnih služb realno na isti višini, kot lani, oziroma na nivoju delovne organizacije.

Pripravek temeljnih organizacij pa je bil še na nivoju iz leta

1984 in je znašal 15 % na letni plan, oziroma 108 % nasproti lanskemu letu. Celotni prihodek delovne organizacije pa je rasel nasproti lanskemu letu. Očitno je torej, da je bil izpad celotnega prihodka tisti, ki ni zagotovil dovolj dohodka za pokrivanje vseh obveznosti iz dohodka in bruto osebnih dohodkov. S sprejetjem plana skupnih služb menim, da se bo ta problem uredil do polletja tega leta.

Osebo menim, da bi v Samoupravnem sporazumu o slobodni menjavi dela morali nekoliko bolj opredeliti to vprašanje planiranja in spremljanje celotnega prihodka skupnih služb. Pri planiranju celotnega prihodka skupnih služb bi nam morale temeljne organizacije priznati inflacijski vpliv pri porastu stroškov pri nespremenjeni obliki poslovanja s temeljno organizacijo (isto število zaposlenih in enaka dela). Menim, da tudi skupne službe poslujejo pod enakimi pogoji z zunanjimi komitent kot ostale temeljne organizacije. To bi bila osnova za letni plan. Med letom pa bi morali participacijo temeljne organizacije za delovno skupnost vezati na rast celotnega prihodka, dohodka in bruto OD temeljne organizacije, kar pomeni, če te osnove hitreje naraščajo od planiranih, sorazmerno raste participacija za DSSS in obratno se znižuje tam, kjer te osnove ne dosegajo planiranih veličin. Na ta način, menim, večemo DSSS na dejanske poslovne rezultate organizacij, za kar bi morali biti zainteresirani tudi mi v DSSS.

11. Za zaključek te prosim, izreči si vprašanje, na katero želiš morebiti odgovoriti, pa ti ga jaz nisem postavila?!

Se bi bilo vprašanj, o katerih bi razpravljala. Vendar menim, da so bila ta že precej široka. Nekaj pa mora ostati tudi za ostale v delovni organizaciji.

Dragica MEKIŠ

Transportna sredstva - kamioni pod skupno streho

Zaradi boljše učinkovitosti, racionalnosti in sploh organiziranosti prevoznih sredstev v DROGI so s 1. 6. 1984 prenešana osnovna sredstva — to je kamioni, iz TOZD VINAKOPER in TOK AGRARIA v TOZD BLAGOVNI PROMET.

Prenos niso doživeli le kamioni, temveč tudi ljudje. Kdo ve, morebiti vsem to ni bilo povšeči... toda, v življenju se nam marsikaj drugače obrne kot bi sami želeli.

Iz TOZD VINAKOPER so tako prešli v TOZD BLAGOVNI PROMET — in sicer že s 1. 4. 1985: Robert RAŽMAN, Angel JAKOMIN, Edi KOCJANČIČ, Zvonko STRMEČKI, Bruno KOCJANČIČ, Renato BONIN, Josip

ČENDAK, Milan MARION, Anton MAVRIČ.

Ravno tako iz VINAKOPER, vendar iz DG Ljubljana so organizacijsko premeščeni v TOZD BLAGOVNI PROMET: Marjan JARC, Avgust JERLAH, Zdenko POŽAR.

Iz TOK AGRARIE pa so v BLAGOVNI PROMET premeščeni: Jakov BRKLJAČA, Aldo ANTONAC, Branko KOCJANČIČ, Severin BERNES, Dino BELE, Evgen JERMAN.

Vsem navedenim šoferjem želimo srečno vožnjo in dobro počutje pod novo streho — BLAGOVNEM PROMETU, oz. DE Transport.

Marjan PRELAZ

MLEKARNA IŠČE - MLEKO

Delavci DROGE smo bili seznanjeni, da je večletna izguba v TOZD Mlekarna Dekani narekovala sprejem vrste ukrepov, s katerimi želimo sanirati poslovanje Mlekarnice. Zadnji izmed ukrepov je na predlog zbora delavcev TOZD Mlekarnice sprejela SO Koper 26. 3. 1985. To je bil sklep o začasnem ukrepu družbenega varstva z namenom, da se proučijo razmere v poslovanju TOZD Mlekarnice, Dekani in pripravi dopolnitev sanacijskega programa, s ciljem dolgoročnega izboljšanja težkih razmer, ki so večkrat ogrožali socialno varstvo delavcev.

Vodstvo DO »DROGA« POR-TOROŽ je 1. 4. 1985 imenovalo komisijo za dopolnitev sanacijskega programa TOZD Mlekarnice, DS TOZD pa jo je na svoji prvi seji potrdil. V komisijo so poleg nosilca sanacije Zorka DEŽJOT bili imenovani Rino MED-VEŠČEK, Vergilij GRIPARIČ, delavci DO »DROGA« in prof. Tatjana SLANOVEC, delavka Inštituta za mlekarstvo iz Ljubljane. Komisija je upoštevala predlog, ki se je porajal v sanacijskem obdobju, in sicer, da se v sanaciji išče tudi zunanjo pomoč v okviru mlekarne branže. Pripravljeni so različne variante predlogov o dokončni sanaciji Mlekarnice. Tako so bili opravljeni razgovori s predstavniki Mlekarnice Vipava in predstavniki Ljubljanske Mlekarnice, saj so sami predstavniki teh dveh mlekarne izrazili željo, da bi sodelovali v sanaciji Mlekarnice Dekani. Zavedamo se, da sanacija mlekarne ni možna le v okviru TOZD ali DROGE. Dogovorjeno je bilo, da obliko sodelovanja ali integracije določi predlagatelj. Rok za izdelavo je bil 31. 5. 1985.

Vzporedno komisija pripravlja predlog sanacije v okviru DO DROGE, SOZD TIMAV in obalne DPS. Izdelava tega predloga se je, zaradi zapoznelega sprejemanja plana TOZD za leto 1985 in potrebne izdelave vseh kalkulacij, nekoliko zavlekla.

O vsebini teh predlogov za sanacijo bodo delavci in samoupravni organi Mlekarnice razpravljali v juniju 1985.

V tej kroniki priprave sanacijskih programov je potrebno omeniti še nekatere aktivnosti v TOZD Mlekarnice.

V TOZD smo koncem aprila sprejeli na zboru delavcev plan za leto 1985, ki izkazuje v letu 1985 26.473.500 din izgube. Sprejet je bil šele po predstavitvi virov za pokrivanje te izgube; pokrivanje negativne razlike s strani skladov obalnih občin, ter občin Buje in Poreč in notranje rezerve. Po mesecu dni ugotovljamo, da je realizacija glavnega vira (17.000.000 din), ki izhaja iz dogovora predstavnikov IS obalnih občin, IS Obalne skupnosti in predstavniki DO »DROGA« negotova, saj ga je potrdila le SO Piran s podpisom pogodbe o oskrbi in plačilu negativne razlike. Dogovor je namreč opredelil, da bodo SO iz svojih skladov pokrivalo negativno razliko, ki nastaja zaradi večjih stroškov odkupa lastnega mleka ter stroškov dokupa mleka iz Ptujja in sicer 2 din/l za mleko iz lastnega odkupa in 4,10 za mleko iz dokupa.

V teku so tudi akcije dosedanjih sanacijskih programov in predlogov ukrepov. Sklenili smo SaS z nosilci proizvodnje in oskrbe na območju Buzet, Buje in Poreč o medsebojnih pravicah in obveznostih pri organizaciji živinorejske proizvodnje, odkupa mleka in oskrbe prebivalstva.

Obravnava se predlog SaS o dokupu in organizaciji kontrole, s katerimi želimo urediti odnose med TOZD Mlekarno in TOK Agraria in TOK Vinakras, na področju odkupa mleka, pospeševanja organizacije proizvodnje mleka, kontrole kvalitete in razlik v tolačnih enotah in kalu.

Pripravlja se tudi skupni program TOK in TOZD Mlekarnice, s katerim bi pristopili k sanaciji in reorganizaciji zbiralne mreže in ureditve zbiralnic. S tem pro-

gramom želimo pospešiti dostavo mleka, izboljšati kvaliteto mleka, zmanjšati kalo in število potrebnih kamionov oziroma št. prevoženih kilometrov. Prav ti stroški zbiranja so za TOZD Mlekarno veliko breme, saj so v primerjavi s stroški ostalih Mlekarn v SRS enkrat dražji.

Ukrepi na področju proizvodnje se izvajajo predvsem pri evidentiranju količin prevzetega mleka in tolačnih enot, evidentiranju prodanih količin iz proizvodnje in zadolžitve izključno preko zadolženega skladišnika. Tekoče reševanje reklamacije in kvare blaga na relaciji razvoj in maloprodaje. V izvajanju je investicija za sanacijo ledene vode, ki je bila opredeljena že v programu iz leta 1983. Za to investicijo v vrednosti 20.000.000 din moramo uporabiti sredstva amortizacije za leto 1984 in 1985, ker se v letu 1984 ni uspelo za akcijo za pridobivanje namenskih sredstev za rekonstrukcijo naprav za ledeno vodo, ki se je vodila na našem celotnem oskrbnem področju.

V letu 1985 so izstopila nekatere neskladja pri stimulativnem nagrajevanju posameznih DE. Za-

čeli smo z izdelavo analize stimulativnega nagrajevanja vseh delovnih mest v TOZD, ki jo bomo uporabili za primerjanje nagrajevanja v SO in za usklajevanje v TOZD.

Posebej je potrebno izpostaviti to, da nismo uspeli izpeljati racionalizacije dostavnih mest v oskrbi. Ta ukrep je bil predviden predvsem zaradi premajhne izkoriščenosti kamionov. Pri ocenjevanju tega predloga, ki je predvideval zmanjšanje 93 dostavnih mest od skupnih 1983 (Smedela 8 do 14, Koper 9 od 25), smo prišli do zaključka, da to zmanjšanje, kljub podpori občinskih organov, v tem trenutku ni izvedljivo, čeprav predstavlja neizpeljava tega ukrepa za TOZD Mlekarno izpad 2.000.000 din dohodka v letu 1985.

TOZD Mlekarno, Dekani primanjkuje — na našem področju — precej mleka. Odkup je razdrobljen, kar povzroča visoke transportne stroške. Iz tega sledi, da je naša mlekarne le konzumna mlekarne, torej, da je njena osnovna dejavnost mleko, ne pa predelava mleka, s čimer se dohodek zboljša. In dokler bo tako bo Mlekarno v Dekanih, sicer posebnega družbenega pomena, vendar predvsem finančno breme obalnega in istrskega področja.

Zgornje je povzetek poročila o izvajanju ukrepa družbenega varstva v Mlekarni, ki mu predseduje tov. Zorko Dežjot.

D. M.

KAKO DO STANOVANJA?

Obnovljen Mahničev mlin v udobna stanovanja

Vprašanje — kako do stanovanja — je za marsikoga le vprašanje brez odgovora.

Stanovanja so vedno dražja, denarja je vedno manj. Ravno zaradi tega vam želimo predstaviti, kako nam je uspelo z relativno nizkimi sredstvi pridobiti udobna stanovanja.

V Gorgu pri Sečovljah je že dolga leta samevala večja stavba v kateri je bil že pred vojno mlin, ki so mu domačini dejali kar Mahničev mlin — ne zaradi lastnika, pač pa delavca, ki je v mlino delal. V njem so mleli žito.

Veliko kasneje, v letih 1965/66 so delavci Začimbe v tem istem mlino mleli kavo...

Od leta 1970 dalje je mlin popolnoma sameval.

Ni bilo večjih težav pri ugotavljanju čigava je stavba. Delavski svet takratne TOZD KMETIJSKE PROIZVODNJE je dal soglasje, da se stavba preuredi v stanovanja.

Za številna soglasja in vso dokumentacijo je poskrbela DE Investicije. Nadzor nad izvajanjem del je vodila tovrstnica Mirka POTOČNIKOVA.

In kdo je bil investitor? TOZD ZAČIMBA je bila »glavna« nosilka investicije.

Izvajalec SGP »Gorica« — TOZD Gradbena operativna je ponudila svoje storitve za 9.950.000 din po sistemu »ključ v roke«.

TOZD Začimbi se je za finansiranje priključila še TOZD Blagovni promet in DSSS.

V obnovljeni stavbi, ki že več let ni služila prvotnemu namenu, smo pridobili pet stanovanjskih enot v velikosti:

- pritličje 2-sobno velikosti 51,65 m² financirali TOZD Začimbe in Blagovni promet
- pritličje 1-sobno velikosti 41,10 m² financirala DSSS
- I. nads. 4-sobno velikosti 87,95 m² financirala TOZD Začimba
- II. nads. 3-sobno velikosti 70,97 m² financirala DSSS
- II. nads. garsonjera 24,80 m² financirala TOZD Začimba

Cena kvadratnega metra obnove 38.100,00 din!

Vsekakor izredno racionalna in koristna investicija. Za primerjavo vam povemo, da je programirana cena novega stanovanja za leto 1985 v piranski občini 115.695,00 din

Pa še to! Osamela stara in neizkoriščena stavba v Gorgu pri Sečovljah verjetno ni zadnja takale priložnost! Mogoče jo je potrebno le poiskati.

Marija Bratina
Dragica Mekš

Star mlin na Gorgu — Sečovlje, preurejen v funkcionalna stanovanja

Od Vardara do Triglava - od Đerdapa pa do Jadrana...

Delovna organizacija DROGA. Kaj je to vemo vsi. To je tako-rekoč pojem, od Vardara pa do Jadrana, kot pravi lepa pesem o na ši domovini. Da pa se vse to dogaja od Vardara do Jadrana, kot smo uvodoma povedali, skrbi delovna grupa Transport, katero bi danes vsem skupaj malo predstavili.

Transport?! Skušajmo preiti od grobih statističnih podatkov, pa do vsakdanjih problemov, dogodivščin do dna tej neusahljivi reki kamionov, kamiončkov, vlačilcev pa kombijev do osebnih avtomobilov in na koncu celo do mopedov. Da, da vse to imamo pri nas v transportu. Statistika pravi, da imamo štiriinšestdeset tovornih vozil, dvanaest prikolic ter okoli trideset osebnih vozil.

... Vsa ta »mašinerija« prevozi dnevno okoli štiristo ton izdelkov, surovin in podobnega. To pa ni zdaleč tako malo. Lahko se pohvalimo tudi, da imamo okoli deset kamionov z nekaj prikolicami prirejenih za prevoz sveže ribe. Imenujemo jih kar hladilniki. Na njih smo še posebej ponosni, saj smo edini daleč naokoli, ki jih imamo. No, pa povejmo besedo ali dve okoli teh hladilnikov.

To so vozila, ki so namenjena izključno za prevoz sveže ribe, ki jo prevzamemo v glavnem v istrskih pristaniščih. To isto ribo razvažamo nato po Sloveniji ter delno po Hrvaški. Včasih seveda obstajajo določeni problemi zaradi teh vozil, saj je njihova zasedenost odvisna od ulova, kar pomeni, danes jih imamo preveč — jutri pa premalo. Vse to seveda skušamo urediti, kar nam ponavadi uspe po sistemu volk sit in kože cele.

(Če pa ni tako, se lepo skregamo, povemo štiri čez delovno organizacijo, naslednji dan pa zopet vse v najlepšem redu.)

Posebna ekipa so pa kombiji, imenovani trgovine na kolesih, ki prodajajo ribo po terenu. Teh imamo pet in so novejšega datuma.

Pa pogledjmo še malo naokoli po drugih kamionih. Preostali kamioni so namenjeni predvsem za prevoz gotovih izdelkov ter surovin za potrebe TOZD mame Droge. Seveda ni samo to, kaj si pa mislite, tudi kakšnega prašiča in kakšna drva si pripeljemo, ker pa za to nismo registrirani, raje molčimo o tem. Način prevoza gotovih izdelkov pa izgleda nekako tako. Iz dveh centralnih skladišč z lokacijo Seča in Izola, kjer se zbirajo vsi gotovi izdelki proizvodnih TOZD Droge, vozimo izdelke v tako imenovana zunanja skladišča širom naše domovine. V povratku pa seveda skušamo čimveč surovin, oziroma materiala potrebnega TOZD za nemoteno proizvodnjo. Tako na primer Argu vozimo tube iz Zagreba, Delamarisu konzerve iz Dalmacije, Sudestu riž iz Makedonije, našemu TOZD pa seveda večjo realizacijo. Zaradi vsega tega posebno nagradujemo šoferje pri povratnih tovorih.

Pri manjših kamionih pa je značilno, da vozijo na krajše razdalje, oziroma naravnost h kupcu, kar pomeni pet do šest strank dnevno. To seveda zahteva dodatni napor šoferja, saj mora večji del sam raztovarjati, če želi do noči videti svojo drago, ker v nasprotnem razporedu lahko ostane od nje »le spomin...« kot zapoje eden naših šoferjev.

Eden od problemov, ki sem jih pozabil naštet in se pojavlja vsak dan je prevoz ribe in vina, kajti kamioni so zasedeni v obe smeri, proizvod pa ne moreš in ne smeš bremeniti s preveliko ceno prevoza, ker ima že drugih stroškov dovolj. Tega se naši tudi seveda zavedajo, zato niti pomisliti nočejo na tuje usluge, saj moramo mi biti najbolj poslušni in seveda zato tudi najcenejši, kar na njihovo veselje tudi smo.

No pa pogledjmo malo od kje smo se vzeli mi transportniki. Skupaj nas je namreč 99, od tega 81 šoferjev. Jasno je, da nismo z lune padli. Skupaj smo prišli z združitvijo avtoparkov »stare Droge«, to je z Začimbo in Delamarisom, ki sta imela vsak svoj avtopark ter pred kratkim z združitvijo delovne grupe transport tozda VINAKOPER. Tako, da imamo sedaj tri delovne grupe: izolska, portoroška in koprška. Na čelu teh grup so takoimenovani prometniki, ki izdajajo dnevne naloge, oziroma potne naloge šoferjem. Pri njih ni nikoli dolgčas. Ne moreš zaspati, pa tudi če hočeš. Imajo namreč po dva telefona, ki izmenko zvonita, včasih tudi hkrati. Vmes pa za poslastico še vsak prisotni šofer pove eno svojih modrosti, pa smo tam. Med ostalim so vsi prometniki zelo iskani s strani turistično-vodniške službe, saj poznajo vse gostilne na svojem območju in seveda njihove telefonske številke. Namreč, pri iskanju šoferja se ve, kje se nahaja. Seveda to ne pomeni, da so naši šoferji kronični pijanci. Ne, kje pa, daleč od tega. Glede na pogoje dela, ki je včasih zelo monotono, združijo popoldansko rekreacijo in kulturo, izobraževanje v gostilni, ker drugje ni prostora. Eno zapoješ, eno na karte, pa mine popoldan, prometnik pa ve kje iskati.

Pa pojdemo malo pogledat, kaj počnejo, oziroma zakaj imamo osebne avtomobile. Veste, moramo priznati, to so vsi avtomobili z genetsko napako, žal ampak je tako. Niti eden ni zmožen voziti iz Izole proti Portorožu naravnost, da pri tem ne bi zavil v Strunjanu mimo Sosiča, saj je tisti del ceste po statistiki dosti manj usoden za nesreče. So pa res pametni ti naši avtomobili. Pripomniti moram, da so trije od vseh teh avtomobilov malo lepši in udobnejši. Namenjeni so za prevoz možganov delovne organizacije. Ti imajo celo klima napravo, za hlajenje možganov po žgočih in žolčnih razpravah, sestankih, sejah in vejah.

Da gre pa vse to naprej skrbi naša ekipa, priznana ekipa avtomehaničkov. To so sami zlati fantje, polni volje do dela le, da sko-

raj nimajo strehe nad glavo, saj njihova delavnica še komaj zadošča za manjša popravila in tekoče vzdrževanje.

Glede vsega tega se zadnja leta nagibamo k nabavi kamionov enega proizvajalca, seveda domačega. S tem si zagotovimo dobavo rezervnih delov ter nepotrebno trošenje deviz. Iz izkušenj vemo, da vozila znamke FAP niso ravno blesteča, zato zdaj poizkušamo z nabavo pri mariborski tovarni »TAM«. To je vse lepo in prav, problem je le v tem, da nam zadnje čase primanjkuje sredstev, vso stvar pa poslabša še dejstvo, da sta bivša avtoparka TOZD »Vinakoper« in TOK v zelo dotrajani in iztrošeni obliki. Zavedamo se pa tudi, da bomo tudi to prepreko prebrodili, ker drugače pač biti ne sme.

Omeniti je treba, da imamo določeno število kamionov razporejenih v SLO za slučaj vojne ali vojne nevarnosti. Koliko jih je razporejenih, to pač vedo samo nekateri, saj so take stvari strogo zaupne.

Ena glavnih nalog vodstva distribucije in vodstva TOZD BLAGOVNI PROMET je nedvomno priznanje beneficiranega staža voznikom od 5 ton dalje. Določeni koraki so že napravljeni in z oživitvijo zveze šoferjev in avtomehaničkov na obalnem območju upam, da bomo to zadevo v bližnji prihodnosti uredili.

Na koncu bi omenil še nas, parazite, ki sedimo na upravi TOZD. Mi smo pa tisti, ki ne znamo nič urediti. Take nas vidijo šoferji. Če pa pogledaš malo boljše, smo pa mi tisti, ki imamo pregled nad vsem tem, kar je dolžnost transportnega oddelka, da pa včasih kaj zgrešimo ni pa nič nečloveškega. Vse se uredi, če se hoče. Je ni stvari, ki je naš šofer ne more prepeljati in je ni stvari, ki je mi ne vemo urediti.

Tako, to bi bil kratek prelet nad delovno grupo transport, če smo kaj izpustili, ali bi kdo želel še kaj vedeti, naj pride k tov. Lauri na »kapučin« in vse mu bomo razjasnili.

Delavci DE Transport v TOZD Blagovni promet

13. RAZSTAVA REFOŠKA

V Marezigah je bila 8. in 9. junija letos 13. razstava refoška, pa tudi malvazije!

Razstave, ki so jo popestrile kulturno-zabavne prireditve, se je udeležilo mnogo ljudi.

OBISKALI SMO NEKATERE NAŠE KOOPERANTE:

— **BONIN ALOJZA** in **AVRELIJO**

— **BORDON IVANA** in **BORISA**

— **SABADIN SILVA** in **FRANKA**,

ki proizvedejo največje količine grozdja za **TOZD Vinakoper**. Ravno zaradi tega jih je vodstvo Vinakoper in Agrarie želelo predstaviti v **NAŠEM GLASU**.

Na obisk smo se odpeljali sredi belega dne. Bila je soparna vročina in razen Sabadina mlajšega, so obiskani počivali v senci.

Sleherno obiskano dvorišče ima drevo za senco; to značilnost poznamo vsi, ki smo kmečki sinovi in hčere.

Zanimivo pa je, da na istem območju, torej koprščini, senco dajejo različna drevesa.

Tako imajo pri Boninovi košato zlato jabolko — kaki, pri Bordonovi prelepo mlado lipo vso v cvetju in pri Sabadinovi ogromen divji kostanj.

KAKO KAJ KAŽE LETINA? smo začeli pogovor.

BONIN Alojz in **Avrelij** povesta, da še ni nič sigurnega! Krompir že trpi sušo. Za trto je suho vreme kakor nalašč. Bolj zgodne sorte grozdja že cvetejo in novo cvetje potrebuje toplo vreme. Trta sploh kaže dobro. Zaradi hude zime in slabih posledic, je ena korist — manj je poljskih škodljivcev, ker jih je pobrala ostra zima.

Pri **BONINOVIH** so kooperantje že od ustanovitve **KZ Koper**, od 1958 dalje. Oče Alojz **BONIN** je vinogradništvo nasledil po očetu, vendar ne iz čiste želje, pač pa, ker ni bilo drugega dosti na izbiro. Zemlje kmetje niso imeli, dela doma ni bilo in zato je poprijel doma z očetom na skromni površini zemlje. Do 1958 so proizvajali predvsem vrtno zelenjavo.

Oče Alojz se je s kmetijstvom začel ubadati s svojim očetom.

Sin Alojza — **Avrelij** ni pomišljal na drugo dejavnost. Zemlje je za delo dovolj, mešana proizvodnja pa tudi zahtevna.

Sin **Avrelija** obiskuje kmetijsko šolo v **Novi Gorici** in upati je, da bo nadaljeval po očetovi, dedovi in pradedovi poti.

KOLIKO ČASA TRAJA NJIHOV DELAVNIK? nismo mogli mimo vprašanja — ko so povedali, da zadnjih pet let proizvedejo 3 vagonne sadja in zelenjave, preko 2 vagona grozdja za prodajo in še dovolj za lastne potrebe.

Na »oko« smo izračunali, da je dnevni delovni čas pri **BONINOVIH** čistih 8,5—9 ur! Brez sestankov, brez potovanja, čistega dela!

Delo opravljajo sami v družini, le v »špicah« kot so trgatve n. pr. poiščejo pomoč — sezonski delavci, prijatelji, in znanci pri-skočijo na pomoč.

KAJ MISLIJO O KRIZI ČRNEGA VINA?

Neposredno te krize ne občutijo, saj lahko prodajo vse kar proizvedejo, **BONIN** Alojz pa vendar poudari, da marsikaj naglo investiramo... tako smo pred leti sadili le trto za črno grozdje — ali ne bi bilo pametneje saditi oboje, belo in črno?

Nekateri vinogradniki prodajajo pogojno — to je, prodam ti belo, če vzameš tudi kaj črnega — pri **BONINOVIH** jim to ni potrebno, ker imajo stalne kupce — in kot že rečeno, prodajo vse!

Na nove nasade trt ne misli **BONINOVA** — saj imajo pri njih mlade nasade. Le breskve bi obnovili, če bodo sadike. Breskve je treba obnavljati vsakih 10 let.

S kooperantskimi odnosi so zadovoljni. To velja za strokovne nasvete.

Nasveti pospeševalcev v kmetijstvu so zelo koristni predvsem kmetijcem, ki so se lotili tega dela, **NE DA BI VEDELI KAJ JE ZEMLJA!**

Cene za pridelane izdelke so prenizke. Morajo se zvišati. Stroški za pridelavo rastejo vsak mesec. **BONIN** Alojz pokaže na dvorišče, kjer stoji ne do vrha naložena traktorska prikolica umetnih gnojil in pove, da ga ta velja 14 starih milijonov...

BONIN Avrelij nam na koncu pove, da vendarle pri njih napredek je — saj so zgradili novo hišo. Stara še vedno stoji — med vojno je bila požgana.

Le zadnja leta je občutiti krizo, kot povsod, je skromno zaključil **Avrelij BONIN**.

BORDONOV, oče **Ivan** in sin **Boris** sta se ob našem obisku trudila z napravo za namakanje. Njun oče in stari oče (tudi vinogradnik v zaslužnem pokoju) pa nas je hudomušno sprejel.

Sploh so **Bordonovi** polni zdravega kmečkega humorja.

Nastavek dobro kaže pravijo (za laike: nastavek je količina trtnega cvetja).

Refošk ima sicer manj cvetja, a morebiti bodo grozdne jagode debelejšje, morebiti. Celo 20 % manj cvetja je približno, pravi **Bordon Ivan**.

Kooperant je 12 let. Nove nasade trt je takrat posadil s krediti Agrarie. Je čist vinogradnik — proizvaja le grozdje.

Letno proizvedejo do tri vagonne grozdja. Prevzeli so letos star nasad, obnovitvena dela — do prvih rezultatov — trajajo tudi nekaj let.

Zadnja leta je letina dobra. Nasadi so novi, le cene so prenizke.

Okoli 7. maja tam nekje okoli let 55/60 je bila taka toča, da ni bilo trgatve... se spominja stari oče **Bonin**.

Od Škofij do Pridvora — do Bertokov do Ankarana — vse je pobralo.

Ni krize črnega vina! Moda je drugačna! Komercialna napaka. Stajerci so nas prehiteli. Tudi cena (dolgo let nižja za belo kot črno vino) je naredila svoje.

Vinogradniki smo naredili svoje, posadili in vzgojili črno trto, komercialisti pa so »zatajili«. In moda je pač moda, tudi pri vinu.

Bordonovi belo grozdje proizvajajo le zase. Pozabila pa sem jih vprašati, kakšno vino oni pijejo? Belo ali črno?

V vinogradu črnega grozdja so **Bordonovi** pred leti zasadili 100 trt belega grozdja v obliki imena **TITO** — kadar je grozdje zrelo je to lepo videti.

Imajo še pradedove trte, tudi. Dedje so bili bolj drzni, meni **Ivan**. So se zadolžili, ampak so kupili sosedov nasad.

Tudi sam misli še kaj povečati, če bo priložnost.

Sin **Boris** je mlad, komaj je končal kmetijsko šolo, je tudi kooperant, to je seveda glavno za širitev nasadov.

O, bil sem v Zadrugnem svetu, pove **Ivan Bordon**. Sem trn v peti, veste jaz.

Zakaj? Zato, ker povem kako in kaj! Da je predelava grozdja dražja kot proizvodnja grozdja, o ne, to ni mogoče. Pa nekateri hočejo to dokazati.

Samoupravni organi so potrebni, to da.

Dohodkovni odnosi pa so vizija, veste, nedosegljiva idealnost.

Ampak, da bi ostali vsaj na ravni kupoprodaje, trgovine — vsaj to! A, tudi tega ni.

Vino je drago, vinogradniki pa dobimo premalo.

Oče **Bordon**: Zadnja leta so letine grozdja zelo dobre. Pa je izguba, pa če bi bila letina slaba, kaj bi bilo šele potem?

Strokovni nasveti so dobrodošli. Sodelovanje je uspešno, odnosi so prijateljski.

Bordonovi proizvedejo do 5 vagonov grozdja, a o dohodku raje ne bi govorili!

Pa, saj to ne vodi nikamor.

Nekaj se mora spremeniti. Tretja generacija, sin **Boris** mora videti več spodbude v vinogradništvu!

Poslovali smo se veselo. **Bordonovi** so veseli ljudje.

(Nadaljevanje na 8. str.)

(Nadaljevanje s 7. str.)

SABADIN FRANKO je bil ob našem obisku v vinogradu. Škropil je trte.

Sopara je bila v zraku, da nam je komaj dalo dihati.

Franka smo fotografirali v polnem delovnem elanu. Ni bil hud, ker smo ga zmotili. Prijazno se je pogovoril z nami.

Pravi, da je nastavek dober, boljši kot lani in bolj zdrav.

Tudi **SABADIN FRANKO** in oče **SILVO** sta kooperanta — »čista« vinogradnika.

Trenutno trta in grozdje rabita predvsem sonce, dežja malo. Dela v vinogradu ima na tekočem, dela težko da prehitijo, se poheca Franko.

Oče **SILVO SABADIN** je začel kmetovati z vrtnino. Silvo je bil mesarski vajenec, pa je mesarski nož zabrisal proč in se posvetil trti. Pred dvajsetimi leti. Krediti so bili ugodni.

Skoraj 100 % — od **AGRARIE**.

Nasadi trt so novi. Dajejo že polni pridelek in naš sogovornik načrtuje investicijo v še en vinograd.

Strokovne nasvete so vedno dobili od strokovnjakov — takrat, ko je Franko začel, so to bili **KOZLOVIĆ CELESTIN** in **COTIĆ BRUNO**. Potem so prišli **SEDMAK DARKO** in drugi.

Grozdja pridelajo okoli 3,5 do 4 vagone.

Letos sicer kaže tudi dobro, a tako je bilo tudi lani, potem pa je padlo preveč dežja in storilo precej škode. Veliko grozdja je zgnilo.

Proizvajajo črno grozdje — tudi **SABADINOVI**. Belo le zase. S prodajo ni problema, krize črnega vina ne občutijo.

SABADINOVI obdelujejo 5,50 ha zemlje. Vse je družbena lastnina.

Cena grozdja je prenizka. V tem so naši sogovorniki več kot enotni.

1 l vina = 400 din, v gostilni

1 dcl vina = 40 din

1 kg grozdja = 40 din dobi proizvajalec (1984)

1 kg grozdja = 6,5 dcl vina

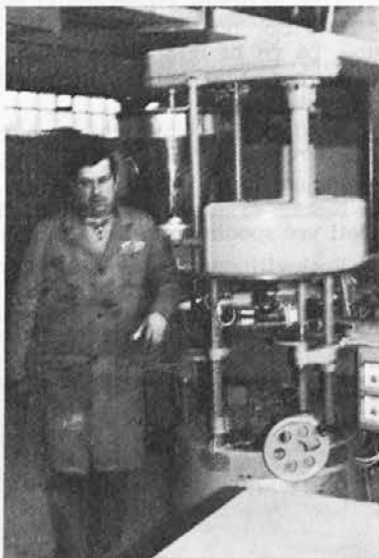
RAZLIKA = 5,5 dcl vina

kdo vse to dobi?

? ? ?

Uspešno generalno popravilo stroja

Tovariš **Karlo VILER**, eden od delavcev, ki so zelo uspešno izvršili generalno popravilo pakirnega stroja **ACMA** v **Začimbi**

V remontni delavnici **TOZD ZAČIMBA** so vzdrževalci v mesecu marcu zaključili generalno popravilo pakirnega stroja za pakiranje praškov.

ACMA stroj šteje že 20 let, kupili smo ga v Italiji. Do sedaj smo na tem stroju opravili že drugo tako popravilo. Pri tem delu smo se srečevali s težavami, kot so premalo prostora in slaba opremljenost delavnice. Pri tako zahtevnih popravilih bi rabili še nekatere obdelovalne stroje in naprave, da se ne bi bilo potrebno posluževati v tolikšni meri zunanjih uslug, ki so vedno dražje.

Roki izdelave zunanjih uslug pa so dolgi, kar podaljšuje čas popravila strojev in opreme.

Še vedno uvažamo rezervne dele, ki so vedno dražji... Z nabavo nekaterih novih obdelovalnih strojev in tesnejšim sodelovanjem v samih delovnih organizacijah in ostalih organizacijah, ki potrebujejo iste rezervne dele, pa bi lahko marsikateri tudi zahtevnejši del stroja napravili sami doma in si tako prihranili devizna sredstva.

Glede te problematike na področju vzdrževanja smo se v **TOZD ZAČIMBA** dogovorili, da bomo razširili delavnico in jo bolje opremlili, ker so tudi pakirni stroji in oprema že zastareli in potrebni vedno večjih popravil, za novo opremo pa je vedno manj denarja.

Virgilij **ABRAMIĆ**

Po mnenju mladega **SABADINA** razvoj vinogradništva upada — zadnjih pet let prav gotovo.

Tudi, če gre cena grozdja precej gor, je zamujenega dovolj — ne bo se dalo nadoknaditi.

Silvo **SABADIN**, ali vam je žal, da ste pustili mesarski poklic — mu postavim zadnje vprašanje.

NE! odločno reče, **NASVIDENJE**, in nadaljuje s škropljenjem.

Sopara je bila še težja.

Vendar, da le ne bi danes deževalo, pomislim — saj so zaščitna sredstva najvišji strošek v kmetijstvu, so povedali vsi kooperantje, ki smo jih obiskali.

Pogovor zapisala: **Dragica MEKIŠ**

Za praznik v **Marezigah** so delavci **VINAKOPER** in **AGRARIE** ter predstavniki drugih organizacij **Krajevne skupnosti Marezige**, **SIS** za pospeševanje kmetijstva v **Kopru** ter **Sklada** za intervencije v kmetijstvu **KOPER-IZOLA-PIRAN** izvedli ocenjevanje vin, malvazije in refoška. Prve tri nagrade so prejeli:

REFOŠK:

1. **KAVALIĆ Roman**, Kavaliči 7
2. **SCHERIANI Gianni**, Hrvatini 13
3. **JAKOMIN Boris**, Pridvor — C. svobode 49

MALVAZIJA:

1. **GLAVINA Emil**, Šmarje 154
2. **BOČAJ Emil**, Bočaji 1
3. **PLAHUTA Cvetko**, Marezige 16

Ustanovitev in razvoj PE Reka

Tov. **Miloš TRIVIĆ**, vodja **PE Reka** — **TOK Agraria Koper**, dolgoletni delavec **DROGE**

Dejavnost **PE** na **Reki** je odkup in prodaja sadja in zelenjave ter drugih prehranskih izdelkov.

PE REKA deluje v okviru **DO »DROGA« PORTOROŽ — TOK »AGRARIA« KOPER**. Ustanovljena je bila 1. 1. 1968. Ob ustanovitvi je bil zaposlen samo tov. **TRIVIĆ Miloš**. Začetek dela je bil na **Brajdi** v skladišnih prostorih **Jadrolinije**. Po treh mesecih je bilo zaposlenih že 11 delavcev, nato se je delovanje te **PE** selilo v skladišče **AMD** in v še druga skladišča, ki so bila vzeta v najem v **Reki**. Leta 1982 je bilo odkupljeno sedanje skladišče za 3,5 milijonov din, v izmeri 2000m². Sredstva za odkup skladišča so bila v celoti kreditna, 5-letnim odplačilom. Sedaj ima **PE center** v **Matuljah** štiri klasične trgovine, štiri kioske in 19 stojnic, skupaj 27 prodajalnih mest. Zaposlenih cca 70 delavcev. V letu 1984 je bila bruto realizacija 467 milijonov din, v letu 1985 predvidevajo cca 600 milijonov din.

V razgovoru je tov. **TRIVIĆ** dejal, da bi na **Reki** odprli še dva do tri lokale. Poudariti je potrebno, da so te le želje, katere bi lahko realizirali le s pomočjo partnerjev, ki poslovni enoti dobavljajo blago.

V kolikor bi se želje realizirale, bi se zaposlilo odgovarjajoče število delavcev in temu ustrezno bi se tudi povečala realizacija.

Jože Černe

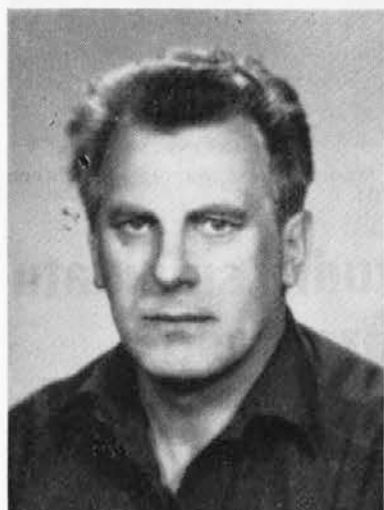

Lepo urejena trgovina **PE Reka** v **Matuljih**

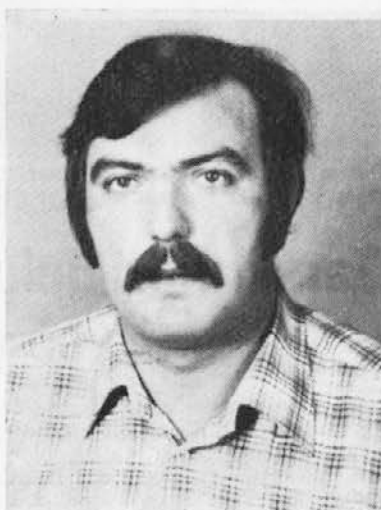
PRIZNANJA DELAVCEM

Ob letošnjem praznovanju OF in prazniku dela 1. maju so priznanja za družbeno-politično in samoupravno delo ter tovariške odnose prejeli tudi nekateri delavci DROGE:

Srebrne znake ZSS

Jože ČERNE — DSSS Portorož

Dušan URŠIČ — KRAS MPI Sežana

Zdravko BOJ — GOSAD Središče ob Dravi
OOZS v TOZD GOSAD!

Zvezda RUDL — DELAMARIS Izola

Plaketo KS Središče ob Dravi

Anica MAKOVEC — AGRARIA Izola

Marcel KRALJ — Portorož

Priznanje OF

Rino MEDVEŠČEK — DSSS Portorož

VSEM PREJEMNIKOM
PRIZNANJ ISKRENO
ČESTITAMO!

Uredniški odbor
»NAŠ GLAS«
predsednik KPO
»DROGA«

Poštovani i mnogocenjeni Naslov

godinama upotrebljavam Vaš odlični instant — polenta, i ma šta mi se desilo: Bio sam duže odsutan i kada sam se vratio sa puta, bio sam gladan i tražio sam šta da priprelim za večeru. Preturao sem po špazu i pronašao sam jedan omot vaše polente. Nisam gledao datum proizvodnje, jer sam bio gladan. Polenta je bila veoma ukusna i imala je neku naročitu aromu.

Sutradan, iznenadio sam kada sam video da na kutiji stoji datum proizvodnje:

04 10 1979

a takodje piše da je rok trajanja 1 leto (12 meseci po srpskom).

Ovim je sve rečeno! Polenta je trajala skoro 6 godina (6 leta po slovenskom) i time je dokazano da taj Vaš proizvod nema ni približnog ravnog u našoj Jugoslaviji, a možda i u svetu!

Pozdravljam mnogo Vaš cenjeni Naslov i želim Vam još veće uspehe u Vašem teškom ali poštenom radu!

Saljem Vam bratske, tople, pozdrave iz bratske Srbije, koja je prema Vama uvek imala simpatije, a to je došlo do izražaja naročito u toku teških godina: 1941—1945.

Sretno!

Aleksinac, 2. 4. 1985

Radomir Jovanić
Vuka Karadžića 15
Aleksinac 18220

PRIPIS UREDNIŠTVA:

Tudi mi pozdravljamo bratsko Srbijo, TOZD SUDEST pa čestitamo za, resnično dokazano, kvaliteto POLENTE!

150 let vinogradništva in vinarstva v naših krajih

V Portorožu, hotel Palace, je bilo 28. 6. 1985 SREČANJE vinogradnikov in vinarjev z gostinci Slovenskega Primorja.

Srečanje je organiziral Poslovni odbor za vinogradništvo in vinarstvo za Primorski rajon Nova Gorica v sodelovanju z Drogo Portorož.

V otvoritvenem nagovoru je predsednik poslovnega odbora tov. Srečko Maraž poudaril, da je vinogradništvo in vinarstvo prisotno v naših krajih že 150 let! Vinogradniki pa imajo vpliv, na to sicer pomembno kmetijsko panogo, le do polnjenja steklenic in nič dalje!

Za pridobivanje vina je potrebno veliko truda, posledica česar mora biti spoštljiv odnos do prezentiranja in uživanja vin.

Tudi to je razlog več za organiziranje srečanja med proizvajalci vin in gostinskimi delavci.

Na srečanju v Portorožu je predsednik KPO Droge tovariš MIRAN PETRIČ predstavil dejavnost DO in posebej vinogradništva in vinarstva. Na srečanju so spregovorili še o zelo zanimivih temah VINSKI KULTURI, VINO V BODOČNOSTI IN BODOČNOST VINA, VINO IN ZDRAVJE, USPOSABLJANJE GOSTINSKIH DELAVCEV. Več o tem drugič.
D. M.

Za razmišljanje...

Varstvo pri delu

— formalnost ali življenjsko dejstvo?!

NESREČE PRI DELU — pregled po TOZD s primerjavo leta 1983

Zap. št.	TOZD	povprečno število zaposlen.		Nesreče pri delu skupaj		Nesreče na poti		Izgubljeni del. dnevi	
		83	84	83	84	83	84	83	84
1. Soline		130	133	7	8	—	—	245	110
2. Začimba		161	160	14	15	1	2	127	201
3. Blagovni promet		359	304	18	8	2	1	207	158
4. Argo		185	162	10	22	—	1	141	457
5. Riba		280	280	17	16	2	—	353	189
6. Delamari		592	699	88	74	1	4	791	789
7. Živila		295	214	12	2	1	—	161	13
8. Vinakoper		258	355	15	13	1	1	432	186
9. Mlekarna		62	63	1	3	—	—	3	166
10. TOK		136	160	1	4	—	—	4	58
11. Agroservis		83	85	6	7	1	—	36	44
12. Kras MPI		133	148	19	20	—	—	394	435
13. Vinakras		89	89	2	5	1	—	28	82
14. Sudest		116	108	4	8	—	—	40	252
15. Gosad		222	219	8	18	1	3	82	211
16. DSSS		199	272	4	1	—	—	19	15
17. Skupaj DO DROGA		2.487	3.532	186	224	8	14	2.223	3.425

Povprečni dohodek na delavca dnevno je bil v 1984. letu 1.193,00 din, torej smo za nesreče lani porabili skupaj 4.086.025.— din (408 starih milijonov!).

Zgornja tabela nam dokaj zgovorno dopoveduje, da za varstvo pri delu vendarle premalo naredimo.

Kdo premalo naredi, bi bilo prav tudi zvedeti?!

Delavski sveti v naših TOZD in TOK so pooblastili po enega delavca, da poleg svojih rednih delovnih nalog opravljajo še strokovne naloge s področja varstva pri delu.

Pooblaščenici za varstvo pri delu imajo vrsto nalog, za celo stran jih je napisanih v Pravilnikih o varstvu pri delu.

Tokrat jih nismo ničesar spraševali o teh dolžnostih. Uspeli pa smo slišati, da nekateri menijo, da so premalo stimulirani za te naloge, drugi da so preobremenjeni — tretji pa da ljudje ne spoštujejo in se ne držijo navodil za varstvo pri delu. Torej, če zaključimo z zadnjim stavkom — ZA VARSTVO PRI DELU LAHKO ZASE NAREDIMO NAJVEČ SAMI!

Dušan Milivojevič
Dragica Mekić

SKLEP

delavskega sveta delovne organizacije na redni 7. seji — dne 14. 6. v zvezi z jubilejnimi nagradami v letu 1985:

1. Z upoštevanjem enotnih izhodišč in solidarnosti na nivoju DO, naj se v letu 1985 izplačajo jubilejne nagrade:

— vsem jubilarantom, ki v letu 1985 dosežejo skupno delovno dobo 10, 20 in 30 let.

— tistim delavcem, ki imajo več kot 30 let skupne delovne dobe, pa še niso dobili jubilejne nagrade ob trideseti obletnici dela.

Viri sredstev za jubilejne nagrade pod 1. točko so zagotovljeni po ZR/1984, za jubilejne nagrade pod 2. točko pa iz sproščenih sredstev, namenjenih za dodatno regresiranje toplega obroka in iz nerazporejenih sredstev sklada skupne porabe — v skladu s priloženim predlogom strokovne službe.

2. DS DO soglašajo z odločitvijo nekaterih temeljnih organizacij, da v skladu s finančnimi možnostmi, poleg jubilejnih nagrad za več kot 30 let skupne delovne dobe, izplačajo tudi jubilejne nagrade vsem tistim delavcem, ki imajo nad 10 ali 20 let delovne dobe, pa teh nagrad še niso prejeli.

Z upoštevanjem solidarnosti na ravni DO je delavski svet DO

soglasno sklenil, da se temeljne organizacije zavezujejo v letu 1986 planirati in po potrebi združevati del sredstev sklada skupne porabe z namenom, da se navedene jubilejne nagrade izplačajo tudi ostalim jubilarantom v temeljnih organizacijah, ki morda ne bodo ustvarile sklada skupne porabe po ZR/1985.

Obveščamo vas, da je Interna banka TIMAV pričela s funkcionalnim poslovanjem 16. maja 1985. Na osnovi sprejetih izhodišč Interna banka opravlja posle najemanja kreditov tako od temeljnih bank kot od ostalih gospodarskih subjektov ter opravlja plasmajev sredstev članic Interne banke. Prenos opravil se odvija postopno in v dogovoru s posameznimi finančnimi službami.

Trenutna kadrovska zasedba je sledeča:

Franč OHNJEČ
dipl. ekonomist
v. d. direktor IB
Alenka ŠARKANJ
ekonomist
planiranje in tekoče poslovanje

OBVESTILO

Mojca FAFLEK

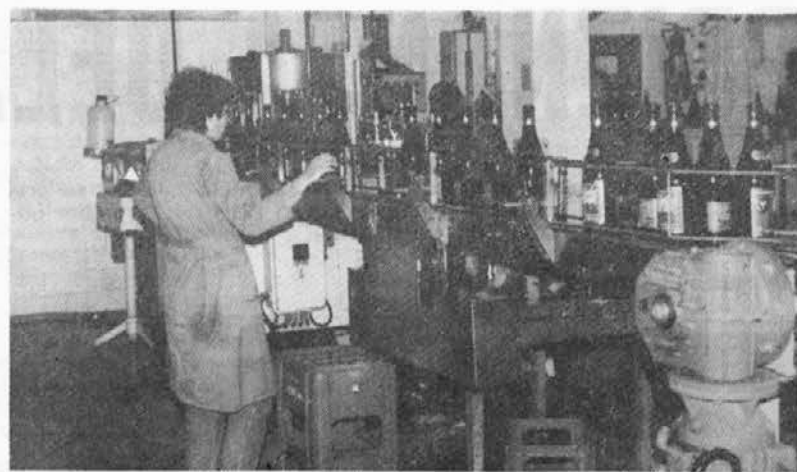
absolvent I. stopnje prava
tajništvo IB in samoupravnih
organov IB

Do prihoda tov. Dajane JAKO-MIN (l. 8. 1985) se opravljajo računovodska opravila v Sežani — tov. Vincenc HROBAT. Delavci Interne banke smo se preselili v odrejene prostore v Kidričevi 46, Koper 1. junija 1985.

Poslovanje Interne banke se odvija preko računa:

Ime računa:
INTERNA BANKA TIMAV
Številka računa:
51400-605-16

Interna banka TIMAV Koper

Dobro zavarovani stroji in zaščitna sredstva niso dovolj — delavec mora za svojo varnost oboje spoštovati!

Varstvu pri delu tudi v sindikatu dati več pozornosti

Ko govorimo o varstvu pri delu, ponavadi mislimo na organizirana prizadevanja za varovanje zdravja in počutja ljudi, vzdrževanje delovne kondicije, skratka za skrb za čimboljše delovne razmere. Pri tem gre tako za vplive okolja, delovnih naprav, ter tudi za samo ravnanje ljudi pri delu — vse to z divjaka, da bo le-to kar najbolj varno in s tem tudi bolj produktivno. Seveda pa varstva pri delu ne moremo obravnavati kot socialno-varstveni problem, pač pa kot problem gospodarjenja, modernizacije tehnologije in zaščite okolja.

Stanje na tem področju pa je zaskrbljujoče. Kljub uspehom, ki se kažejo pri padanju števila poškodb pri delu, pri večjem številu zaposlenih delovnih invalidov, pa podatki kažejo, da se varnost pri delu slabša. Število poklicnih bolezni in delovnih invalidov namreč narašča. Zavest o ekonomski nujnosti humanizacije delovnih razmer očitno še ni na taki ravni, da bi vsi pristojni organi in službe, pa tudi večina delavcev ustrezno skrbeli za varnost pri delu. Kljub temu, da so v nekaterih ozidih uspeli natančno izračunati, koliko jih stane varstvo pri delu, pa jim očitno ni uspelo izračunati, koliko njih in širšo družbo stanejo posledice neupoštevanja predpisov s področja varstva pri delu. Da je le-to res zanemarljivo,

kažejo tudi podatki, da 80 % ozdov ne opravlja predpisanih periodičnih preiskav delovnega okolja.

Samoupravni organi v ozidih tega niso kaj dosti obravnavali. Sindikalna stališča so predvidevala ustanovitev odborov za varstvo pri delu, vendar so le-ti, tam, kjer so jih ustanovili, ostali bolj na papirju, pa tudi sindikalne podpore niso imeli ravno v izobilju. Ti odbori lahko vplivajo na razvijanje zavesti o pomenu varstvenih ukrepov, obravnavajo stopnjo škodljivosti delovnih razmer ter vzroke poškodb pri delu in poklicnih bolezni. Strokovna služba za varstvo pri delu pa lahko najde v odborih močno samoupravno oporo.

Varstvo pri delu, kot pomemben del humanizacije dela, je treba upoštevati že pri načrtovanju in izbiri tehnologije. Poleg tega pa morajo samoupravni organi pretehtati tudi učinke ukrepov, kot na primer: skrajševanje delovnega časa, začasno ali trajno prerazporejanje delavcev na lažja dela in naloge, dodatni odmori in počitki med delom (ponekod so z uspehom uvedli aktivni odmor med delom), ustrezna prehrana, podaljšanje dopust ipd. Tudi redne nadzore ekoloških razmer in preventivne zdravstvene preglede delavcev je treba analizirati, da bi lahko ugotovili vse možne nevarnosti za zdravje delavcev in na tej podlagi preventivno ukrepati.

Na število poškodb pri delu pa v veliki meri vplivata tudi delovna disciplina in alkoholizem. Zato morajo strokovne službe izvajati sprejete programe varstva pri delu, delavci pa dosledno uporabljati opremo in sredstvo za osebno zaščito pri delu. Neupoštevanje teh predpisov je treba tudi ustrezno disciplinsko preganjati ter organizirano preprečevati alkoholizem. Letos bo v slovenski skupščini tekla tudi beseda o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu, o čemer naj razpravljajo tudi sindikalne organizacije ter ob tem dajo tudi pobude za ukrepanje v lastni delovni organizaciji.

Povzeto po
»INFORMACIJAH« ZSS

PRIZNANA KVALITETA

Na letošnjem spomladanskem ših proizvodov priznana vrhun-
velesejmu v Zagrebu je vrstina- ska kvaliteta.

RIŽ, ČAJI, BARCAFFE, AJDOVI ŽGANCI, PARADIŽNIKOV KETCHUP, RAGU, HREN, RIBA Z ZELENJAVO, ČEVAP, SUS — sladkor v prahu, KRAŠKA PANCETA — dobitniki zlate medalje
SUS — sladkor v prahu je letos priznan za ŠAMPIONA kvalitete — trikratna zaporedna zlata medalja!

Pražena marinada — nov izdelek

V juniju smo v TOZD DELAMARIS začeli s proizvodnjo praženih marinad. Do sedaj sta bila na trgu le izdelka iz skupine hladnih marinad — to je »Rusli« in »Sarđele — odrezki s čebulo«.

Pražena marinada je pripravljena iz prvovrstne cvrte sarđele in marinirane čebule, temu pa je dodan še aromiran nalič. Ribo najprej očistimo — odrežemo ji glavo in odstranimo črevesje. Očiščeno in slaničeno ribo ocvremo v olju. Čebulo mariniramo na enak način kot za hladno marinado. Cvrto ribo in marinirano čebulo nato vlagamo v kazarce. Napolnjene kozarce zalijemo z naličom, ki je narejen iz vode, kisa, soli, začimb in aromatičnih zelišč. Kozarce nato takoj etiketiramo in spravimo v kartone. Pražena marinada je v izvirnem pakiranju in pri temperaturi +2° do +8° C uporabna 60 dni.

Praženo marinado lahko uporabljamo kot samostojno jed, lahko pa nam služi tudi za pripravo obloženih kruhkov in narezkov.

Vesna Katonar

TURISTIČNA PASTETA, RIBJA PASTETA, FEFERONI — pekoči, FEFERONI — sladki, šampinjoni v kisu, KUMARICE, ŠAMPINJONI v slani raztopini, KoKo začimbe — dobitniki srebrne medalje!

Pasteta vikend, ketchup — paprika, rdeča pesa, pršut — narezan — prejemniki bronaste medalje!

Vsem, ki imajo pri doseženi kvaliteti zasluge — ISKRENO ČESTITAMO!

Omenimo še to, da naše izdelke pošiljamo na ocenjevanje za Zagrebški spomladanski velesejem že vrsto let, 22 let zapovrstjo je bilo tokrat!

Letos smo poslali na ocenjevanje 27 prehrabnih izdelkov in le dva sta dobila premalo točk za nagrado. Vina ocenjujejo na vinskem sejmu v Ljubljani.

D. M.

**Dopisujte
v svoje
glasilo**

IZ DELAVSKE ENOTNOSTI

Kdor več zna, več velja ...

Ni kaj skrivati: inovacijska dejavnost v Jugoslaviji pa tudi v Sloveniji je še vedno na zelo nizki ravni. To, z drugimi besedami pomeni, da imamo prav na tem področju še velike ustvarjalne možnosti. Ob tem naj poudarimo, da delež priznanih patentov slovenskih avtorjev v celotnem številu jugoslovanskih patentov ni slab — med 23 in 41 odstotki — vendar pa je tako v Jugoslaviji kot v Sloveniji pretežna večina patentov plod individualne ustvarjalnosti. Med prijavljenimi patenti namreč le v zanemarljivem številu nastopajo organizacije združenega dela ali raziskovalno-razvojne organizacije.

Priča smo torej svojevrstnemu protislovju: samoupravni socializem je družbena inovacija dobe, ki pa je v praksi prav na račun premajhne inovativnosti v krizi. Kje tičijo vzroki tega protislovja?

Znanje, ki predstavlja gonilno kolo družbenega in tehnološkega napredka, je le novo znanje, saj se s tujim le stežka uveljavljamo na mednarodnem trgu. To z drugimi besedami pomeni, da bi morali tudi pri nas, kot to počno v razvitem svetu, načrtno spodbujati proces ustvarjanja novega znanja. Vzroki za to, da imamo malo inovatorjev, gotovo

niso v majhni iznajdljivosti naših ljudi, saj je le-ta splošno znana. Če našega človeka postavimo v to ali ono delovno okolje nekje na zahodu, ki zahteva ustvarjalnost, se običajno izkaže, da je hitro kos novim nalogam in celo uspešnejši od sodelavcev.

Očitno torej je, da moramo pozabiti na dosedanje prakso in dati znanju in strokovnosti večji pomen. Edino prav bi tudi bilo začeti ločevati ljudi na tiste, ki kaj več znajo, in na tiste, ki znajo manj oziroma spoštovati znan pregovor, ki pravi, »kdor več zna, več velja«.

A. U.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

ELIJA KLEVA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem DO DROGA, posebno iz TOZD BLAGOVNI PROMET, za darovane vence, denarno pomoč, govor in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Mališa, 27. marca 1985

Zena Anica s sinovoma Fabijem, Danijem in hčerko Karmen.

Posnemanja vredno!

V TOZD DELAMARIS imajo usposobljene štiri pospeševalce in tri vodje krožkov za izboljšanje proizvodnje. V kratkem bodo ustanovili dva krožka in to v oddelkih, v katerih imajo stalne izmene in delavce, kar je osnovni pogoj delovanja krožkov.

O rezultatih in izkušnjah krožkov bomo bralce Našega glasu še obveščali.

AKTUALNO!

DEJANSKA ŽIVJENJSKA PRAKSA ZAHTEVA: KROŽKE ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE

Iskanje načinov, kako izkoristiti notranje rezerve v gospodarstvu, je naša prioriteta naloge. Pomemben del teh naših notranjih rezerv so znanje in izkušnje vseh delavcev v delovnem procesu, ki lahko s svojim aktivnim sodelovanjem bistveno pripomorejo k boljšemu gospodarjenju v svojem okolju.

Model krožka za izboljšanje proizvodnje, razvitega na Japonskem pred približno 20. leti, je doživel enkrat in nesluten razvoj. Danes predstavljajo obliko množične inovacijske dejavnosti in pomembno obliko za izboljšanje kakovosti in proizvodnje. Dvom, da je ta oblika tipično japonska — sistem švestra, industrijska tradicija in izkušnje, kulturna dediščina — praksa ne potrjuje.

KROŽKI ZA BOLJŠE PROIZVODNO DELO SE enako razvijajo v deželah zahodnega sveta in deželah v razvoju.

Pri nas prve začetke razmišljanja o krožkih za izboljšanje proizvodnje zasledimo — pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije — šele v letu 1980.

Danes so najaktivnejši v Iskri, Lik Kočevje, Tomos, Inles Ribnica.

Krožek za izboljšanje proizvodnje združuje 5—12 delavcev, ki opravljajo podobna dela in naloge. Redno naj bi se sestajali za kakšno urico vsak teden, pod vodstvom vodje krožka.

NA SESTANKIH BI SPROTI UGOTAVLJALI PROBLEME V DELOVNIH POSTOPKIH, analizirali vzroke in predlagali svoje rešitve vodstvu, in če je le mogoče, sami odpravili vzroke ali izvedli izboljšave.

Cilji delovanja takih krožkov so:

- zmanjšanje napak in izboljšanje kakovosti
- ustvarjanje prihrankov na materialu in času
- zmanjšanje stroškov
- dviganje zavesti in izboljšanje odnosa do dela
- razvijanje tovariškega odnosa med delavci.

KROŽKI ZA ZBOLJŠANJE PROIZVODNJE NAJ BI DELOVALI OKVIRNO PO NASLEDNJEM PROGRAMU:

- jasna opredelitev problemov
- predstavljanje ciljev
- zbiranje vseh možnih rešitev
- izbor najprimernejše rešitve
- priprava načrta za reševanje

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta

ANTONA BRECA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD DELAMARIS za darovano cvetje, za izrečeno sožalje, ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Mafalda Benčič

- izvedba načrta
- ocena primernosti izbrane rešitve
- oblikovanje predloga rešitve
- predstavitev predloga rešitve vodstvu.

Tehnike dela:

- zbiranje zamisli
- zbiranje in prikazovanje podatkov
- Pareto ali ABC (način prikazovanja) diagram in druge grafične analize
- temeljni diagram analize vzrokov in posledic
- oblikovanje predloga rešitve problema.

Rezultati dela tako organiziranih krožkov naj bi bili:

- reševanje konkretnih problemov iz proizvodnje, kjer delavci probleme in vzroke dobro poznajo in zato tvorno sodelujejo pri izboljšavah;
- spremenjen pristop reševanja problemov (z uporabo tehnik in na osnovi zbranih podatkov in ne na osnovi površnih in nepotrjenih mnenj);
- združevanje delavcev z enakimi in podobnimi cilji in potrebami v izboljšanje proizvodnje in ne v obrambe skupnih interesov, ki pomeni nov način medsebojnega tovariškega sodelovanja in komuniciranja na osnovi pravil, ki so jih člani krožka sami izbrali;
- poglobljen in bolj odgovoren odnos do dela.

Člani krožka praviloma niso posebej nagrajeni, razen, če ne gre za inovacijo, katero se porazdeli na vse člane enako. Nagrada za delo je zadovoljstvo, ko je problem, ki je obravnavan tudi dejansko rešen.

Razen neposrednega vodje krožki imajo pomoč tudi z inštruktorji. Eni, kakor drugi so usposobljeni na posebnih seminarjih.

Dušan Križnič

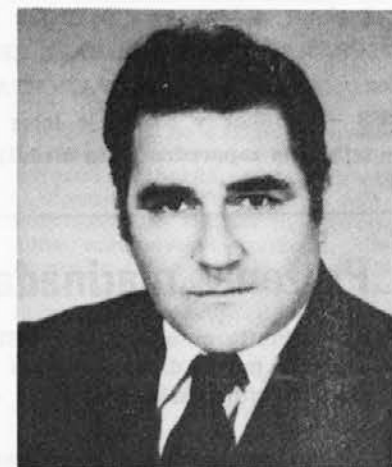
Letovali bodo...

Na podlagi 12. člena PRAVILNIKA O POSLOVANJU IN UPRAVLJANJU POCITNIŠKIH ZMOGLJIVOSTI, je Odbor za družbeni standard in kadrovske politike, na svoji 8. redni seji, ki je bila dne 4. 6. 1985, sprejel naslednji razpored koriščenja prikolice v avtokampu FUNTANA in KOVERSADA Vrsar, za sezono od 1. 5. — 31. 8. 1985:

1. ČERNIC Milena od 22. 6. — 23. 6., Koversada
2. HOČEVAR Fani od 22. 6. — 29. 6., Funtana
3. VASILJKOVIČ Nadja od 22. 6. — 29. 6., Koversada
4. FERŠ Ana od 22. 6. — 29. 6., Funtana
5. MACINIČ Vida od 22. 6. — 28. 6., Funtana
6. RIHTER Apolonija od 29. 6. — 6. 7., Funtana
7. JUGOVAC Francka od 29. 6. — 6. 7., Funtana
8. STANKOVIČ Jelica od 28. 6. — 30. 6., Koversada
9. LOVRIC Emil od 28. 6. — 30. 6., Koversada
10. MIŠSON Barbara od 28. 6. — 6. 7., Funtana
11. KOVAČ Jelena od 6. 7. — 13. 7., Funtana
12. KOVAČIČ Ivica od 6. 7. — 13. 7., Funtana
13. BIŽIČ Milan od 6. 7. — 13. 7., Funtana
14. ŠTREKELJ Orest od 6. 7. — 13. 7., Funtana
15. ŠKERGAT Neva od 6. 7. — 13. 7., Koversada
16. ŠTREKELJ Orest od 13. 7. — 20. 7., Funtana
17. MEZGEC Oľivija od 13. 7. — 20. 7., Koversada
18. GREGORIČ Severina od 13. 7. — 20. 7., Funtana
19. PAVŠIČ Ivan od 13. 7. — 20. 7., Koversada
20. FURLAN Stojan od 13. 7. — 20. 7., Funtana
21. TAVČAR Avrelj od 13. 7. — 20. 7., Funtana
22. ZERBO Boris od 13. 7. — 20. 7., Koversada
23. HRVATIN Darinka od 20. 7. — 27. 7., Funtana
24. SMILJIČ Milivoj od 20. 7. — 27. 7., Funtana
25. LEBAN Argelija od 20. 7. — 27. 7., Koversada
26. GERŽELJ Andrej od 20. 7. — 27. 7., Funtana
27. KOCJAN Alma od 20. 7. — 27. 7., Koversada
28. VIČIČ Bojana od 20. 7. — 27. 7., Funtana
29. GRIZON Marija od 20. 7. — 27. 7., Funtana
30. GRIZONIČ Marija od 27. 7. — 3. 8., Funtana
31. ŠTOK Ivanka od 27. 7. — 3. 8., Funtana
32. HRVATIČ Ivan od 27. 7. — 3. 8., Funtana
33. DODIČ Herman od 27. 7. — 3. 8., Funtana
34. NUSSDORFER Nadja od 27. 7. — 3. 8., Koversada
35. ZERJAL Herman od 27. 7. — 3. 8., Koversada
36. RAVBAR Nina od 27. 7. — 3. 8., Koversada
37. KOŽUH Janez od 3. 8. — 10. 8., Funtana
38. IVANČIČ Teodor od 3. 8. — 10. 8., Funtana
39. ČURIN Anica od 3. 8. — 10. 8., Funtana
40. PAHOR Danica od 3. 8. — 10. 8., Koversada
41. MILIVOJEVIČ Dušan od 3. 8. — 10. 8., Koversada

42. PEČNIK Maruša od 3. 8. — 10. 8., Funtana
43. JURIŠEVIČ Magda od 3. 8. — 10. 8., Koversada
44. GRBEC Marija od 10. 8. — 17. 8., Funtana
45. BREZEC Agica od 10. 8. — 17. 8., Funtana
46. SKLEPIČ Vera od 10. 8. — 17. 8., Koversada
47. GRBEC Dino od 10. 8. — 17. 8., Funtana
48. ČASAR Hilda od 10. 8. — 17. 8., Funtana
49. NARED Pavla od 10. 8. — 17. 8., Koversada
50. BEMBIČ Kristina od 10. 8. — 17. 8., Koversada
51. BRILJAVEC Milan od 17. 8. — 24. 8., Funtana
52. PERTOT Milena od 17. 8. — 24. 8., Funtana
53. HOMOVEC Zorka od 17. 8. — 24. 8., Funtana
54. FRANCA Mara od 17. 8. — 24. 8., Funtana
55. BUBNIČ Krasna od 17. 8. — 24. 8., Koversada
56. ZABAVNIK Marija od 17. 8. — 24. 8., Koversada
57. ULČAR Neva od 17. 8. — 24. 8., Koversada
58. JAKLIN Katarina od 24. 8. — 31. 8., Funtana
59. NAGLIČ Licija od 24. 8. — 31. 8., Funtana
60. KOS Jelka od 24. 8. — 31. 8., Funtana
61. GLEŠČIČ Irena od 24. 8. — 31. 8., Koversada
62. BOROSAK Ivanka od 24. 8. — 31. 8., Koversada
63. ŽIVKOVIČ Viktorija od 24. 8. — 31. 8., Funtana
64. KRANJC Danica od 24. 8. — 31. 8., Koversada
65. MEZGEC Irena od 31. 8. — 7. 9., Funtana

Odbor za družbeni standard
in kadrovske politike
Sašo Majer

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moža in očeta

EMILA HRVATINA

se iskreno zahvaljujem za vso pomoč in skrb, ki ste jo imeli v času bolezni, posebna zahvala TOZD RIBA Izola za poslovilne besede, za darovano cvetje in izraženo sožalje ter vsem ostalim, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zena Karolina in sin Boris

Mladina v Gosadu ...

Na sestanku sekretariata mladinske organizacije so se mladi v TOZD »GOSAD« — SREDIŠČE OB DRAVI, dogovorili o bodočem delu. Med naloge so zapisali tudi izdajo glasila »KORENINE«. Glavni pobudnik je bila predsednica mladinske organizacije, ki je prevzela to odgovornost v lanskem letu. Velikokrat je bilo slišati od drugih, da mladina ne dela, da ji je potrebno pomagati. Torej lahko danes že vidimo, da so mladi pričeli delati, pričeli s svojimi obveznostmi.

Ko so se pogovarjali kdo bo kaj napisal, je kazalo, da bo pripevkov malo, končno pa se je izkazalo, da le ne bo tako. Delo so si uredili tako, da so mlade delavke v režiji prevzele delo prepisovanja, razmnoževanja in tako uspeli izdati prvo številko glasila »KORENINE«.

V prvi številki so zbrani in objavljeni prispevki o nastanku in razvoju TOZD GOSAD, o informiranju in delu mladih v TOZD, sestavki z naslovi Razmišljanje ob delu ter nekaj pesmi, izmed katerih eno objavljamo za bralce NAŠEGA GLASU:

KORENINE

Nekoga moraš imeti rad,
ali človeka, rože, drevo ali
trave...
ali pa korenine, ki so pognale in
vsrkavale vase sok življenja, ki
je
teklo tam, kjer mi živimo.
Tam kjer je bila zibel naših
dedov
tam kjer so se rojevali veljaki
naše zgodovine.
Iz teh korenin smo pognali tudi
mi,
ki smo del tega, kar so zapisali
kronisti
in, kar se je dogajalo izven.
Človeško življenje pa je
uravnano tako, da se
v njem vedno nekaj dogaja
neglede na čas
Spomini zapisi in pripovedovanja
nam segajo nazaj,
kolikor se da daleč in
ugotavljamo, da se
je zgodilo toliko pomembnih
stvari, ki jim
preprosto rečemo Gospodarski
in kulturni razvoj,
naših krajev, pa čeprav je ta
razvoj puščal
za sabo sled obeh vojn, ki pa
niti ena
ne prava in ne druga nista mogle
uničiti, kar
naredi roka in razum človeka.
Vse to pa se odraža v vsem tem
kar danes
imamo in bi naj dostojno
koristili.
Ker bi se, celo ob tem kar vse
imamo,
kdo vprašal, ali ne bi bilo lahko
vsega
več ali bolje?, Ali ne bi mi
napravili drugače.
Od tu pa sledi odgovor kako je
prišlo do
vsega in koliko je moral
pripraviti človek
za lasten razvoj in obstoj.

Pesem »KORENINE« neznane-
ga avtorja — domnevamo pa, da
je delavec ali delavka TOZD GO-
SADA in žal nam je, da je nez-
nan! Vseeno čestitamo in želi-
mo, da bi njega roka še pesmi
pisala.

MLADOST

Mladost, beseda tisočkrat izreče-
na, beseda, katera se
pojavlja na nešteti listih. Pa
vendar, kaj je mladost?
Je to brezskrben spanec, uspešen
skok čez lužo na cesti
ali je to morda smeh iz šolskih
klopí? Kdo bi vedel! Morda
pa je samo beseda, povezanih črk
abecede, majhna nepomembna.
Toda zakaj je potem tako
opevana?

Morda pa bi bilo vendarle
potrebno razmisliti o tem pojmu.
Toda začetek je težak.
Za trenutek se pogled ustavi na
cvetočem travniku, od koder
se slišijo veseli vriski otrok.
Smejijo se. Da smejijo,
ampak zakaj, čemu ali je za
njih res vse smešno? Ne vem,
zakaj
se mi naenkrat zdi to čudno, saj
smo tudi mi bili nekoč taki.
Tudi mi smo se podili naokrog
in prepevali ter se veselili.
Pa saj ni mogoče, da je vse to
minilo. A vendar je res,
prišle so druge skrbi, na obrazu
pa se še kljub temu
pojavlja vesel izraz. Ampak to
je včasih le maska pred
resnico. Za veselimi očmi se
pogostokrat skriva skrb in
bolečina. Skoraj vse se je spre-
menilo, obrazi so dobili
bolj stroge poteze, postali so za
spoznanje resnejši. Le
sonce greje vedno enako in sonč-
ni zahod ostaja to, kar je
bil pred nekaj leti. Naznanja noč
in pogrezanje v spanec
pozabe in miru. Pa ne le sonce,
tudi zvon iz cerkve se še
vedno oglašja glasno, toda
žalostno in otožno, kot, da bi
tudi on jokal za preteklostjo.
Morda pa tudi on občuti, da
se svet spreminja, da življenje
vsak dan obrača liste zgodovin-
ske knjige in jih polni s črnilom.
Taka je torej ta naša
mladost, Lepa, vesela in obenem
žalostna. Zato naj ostane še
naprej le beseda, saj že kot
taka osrečuje ljudi. Mladost, to
so sanje vseh nas, kot da bi bila
mladost brezmadežna. Toda
pustimo v tej veri tistega, ki se
noče sprijazniti z resnico.
Naj mu ta pojem vliva moč in
zaupanje ter nado v lepšo
bodočnost, saj bo slej ko prej
spoznal, da je mladost in sreča
le
kanček svetlobe na sivi
življenjski poti.

Neznane avtorja
iz TOZD GOSAD

PLANINE VABIJO!

PLANINSKI IZLET

KDAJ: 23., 24. in 25. avgust 1985

KAM: Na KOMNO—BOGATIN

ODHOD: 23. 8. 1985 ob 5. uri iz
Portoroža, Lucije, Izole, Kopra
itd.

PROGRAM:

23. 8. 1985 — prihod in prilago-
ditev novi klimi

24. 8. 1985 — pohod (izlet) na
SEDMERA TRIGLAVSKA JEZE-
RA ali KRNSKA JEZERA

Večerja! ob 19. uri na Bogatinu.
25. 8. 1985 — po zajtrku čez VO-
GEL v dolino.

POMEMBNO SE:

Cena izleta za delavce DROGE
2.500 din

Za otroke do 7 let starosti
1.500.— din

Za otroke nad 7 let starosti
2.500.— din

Zunanji udeleženci
3.500.— din

PRIJAVE IN VPLAČILA DO
31. 7. 1985 sprejemajo:

MLEKARNA, VINAKOPER,
DSSS-KOPER
ŽERJAL Armando, DSSS — Ko-
per tel. 22-641

DELAMARIS, ARGO, RIBA
MAZALIN Elizabeta, DELAMA-
RIS tel. 61-532

BLAGOVNI PROMET
KENDA Štefica, tel. 76-151

ZACIMBA
FERFOLJA Alfonz, tel. 73-491

SOLINE
STANOJEVIĆ Milena, tel. 73-171

DSSS-IPR in RAČUNOVODSTVO
DSSS v IZOLI
RUSJAN Jadran, tel. 73-491

VINAKRAS
BENČIĆ Zdenko, tel. (067) 72-621.

Delavci ostalih TOZD-TOK,
AGRARIE, GOSAD, SUDEST,
KRAS MPI in zunanji intere-
senti se lahko prijavijo pri tov.
Nini RAVBAR — DSSS PORTO-
ROŽ tel. (066) 73-151.

Počitnikovanje v septembru!

Prijav za počitnikovanje v prikolicah v letošnjem septembru je
zelo malo, zato je Odbor za družbeni standard in kadrovske politiko
podaljšal rok za prijave do 25. 8. 1985.

V kolikor niti do tega dne ne bo prijav, bomo prikolicke odpeljali
iz avtokampa na zimovanje.

Razlog tej odločitvi so vse pogostejše kraje in druge okvare v
prikolicah, posebej v času, ko le-te niso zasedene.

TOREJ, ZA LETOVANJE V PRIKOLICAH V FUNTANI IN
KOVERSADI SE LAHKO PRIJAVIMO DO 25. 8. 1985.

Nina RAVBAR — DSSS PORTOROŽ
(066) 73-151

ZAHVALA

Ob nenadni smrti drage ma-
me in tašče se zahvaljujemo
vsem, ki so nam izkazali soža-
lje.

Dora in Marjan MRAK — DSSS

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje mame
FRANČISKE SERAŽIN

se iskreno zahvaljujem sodelav-
cem TOZD BLAGOVNI PRO-
MET za darovano cvetje, za iz-
rečeno sožalje, ter vsem, ki so
jo pospremili na njeni zadnji
poti.

Mara FRANCA

Krajevni praznik KS Središče ob Dravi

Dne 11. aprila praznujemo v KS Središče ob Dravi svoj krajevni praznik. V tem tednu se zvrstijo razne kulturne in druge prireditve. Praznik omenjamo še posebej zato, ker je v tej KS DROGA TOZD »GOSAD«. Izgradnja novega obrata za predelavo in konzerviranje vrtnin, sadja in zelenjave ter gob, kakor tudi za mletje in pakiranje sladkorja in sladkornih mešanice, je za KS zelo pomembno, saj se je z razvojem naše TOZD razvila tudi KS Središče ob Dravi.

Ob letošnjem praznovanju je bilo organizirano tekmovanje v streljanju, ki ga je organizirala Strelska družina Središče ob Dravi. Istega dne je bila v prostorih kulturnega doma predstava »MOJ OČE SOCIALISTIČNI KULAK«. To igro so zaigrali domači igralci.

Slavnostna akademija v TVD PARTIZAN je bila 10. 4. 1985, po proslavi pa je bilo kresovanje.

11. 4. 1985, torej na sam dan praznovanja se je zvrstila vrsta prireditev. Že v zgodnjih jutranjih urah je bila proslava pred spomenikom padlim borcem. Obudili smo spomin na padle domačine, ki so se borili za domovino.

V samem kraju je bil dobro organiziran boj proti okupatorju. Skoraj vsaka domačija je pomagala po svojih možnostih. Po tej proslavi je bila slavnostna seja, na kateri so podelili plakete najbolj zaslužnim krajanom Središča ob Dravi, ki so s svojim delom pripomogli k razvoju tega kraja. Med nagrajenci je bil tudi tov. Marcel KRALJ, dosednji generalni direktor DO »DROGA« PORTOROŽ.

Ob dnevu krajevnega praznika je bila odprta razstava v prostorih osnovne šole. Na razstavi so prikazali svoje izdelke in razvoj DROGA, TOZD »GOSAD« in Kmetijski kombinat — Oljarna Središče ob Dravi. Razstava je bila dobro organizirana in obiskana.

Ob tem dnevu je bilo organizirano tudi srečanje starejših občanov (nad 70 let) v KS Središče ob Dravi.

Ob tej priliki je bila svečana otvoritev asfaltirane ceste v razdalji 5 km v vasi Šalovci. Vas Šalovci v KS Središče ob Dravi

se je v zadnjih letih izredno razvila in polepšala. Veliko domačinov, pretežno kmetov, si je zgradilo nove domačije ali jim je obnovilo. Za asfaltiranje 5 km ceste je vsaka izmed 54 gospodinjstev ter vsi ostali pred 4 leti prispevali po 20.000.— din, zraven zbranih prispevkov prebivalcev drugih KS ter prispevkov še Samoupravne cestno-komunalne skupnosti ter tako zbrali 1,8 milj. din. Iz te vasi so domačini zaposleni v naši TOZD, zato jim bo olajšan tudi prihod na delo in iz dela, saj ni rednih avtobusnih zvez, zaradi česar se delavci vozijo s kolesi ali z drugimi prevoznimi sredstvi.

Ob letošnjem krajevnem prazniku smo dočakali tudi otvoritev telefonske centrale. Le-ta je plod prizadevanj krajanov tako, da imajo odslej telefon že v najbolj oddaljenih zaselkih. Primarni vodi telefonske mreže so pretežno zakopani v zemljo v dolžini 14 km. Podjetje za PTT promet je montiralo novo avtomatsko telefonsko centralo in preuredilo prostore pošte v našem kraju. Novih telefonskih naročnikov je 220, vseh pa 300. Glede na število gospodinjstev v KS Središče ob Dravi, to pomeni, da ima telefon vsaka druga hiša, s čimer je presežena razvejanost telefonske mreže tudi najrazvitejših območij pri nas in menda celo v svetu. Ureditev telefonije ima velik pomen tudi za našo TOZD.

Proslavili smo tudi 40. obletnico Rdečega križa in podelili priznanja krvodajalcem, med katerimi so bili tudi naši delavci, in sicer: Jože MARČEC, Slavko JANEŽIČ in Ivan ŽGAJNAR.

Danica Krajnc

Proizvodni prostori v GOSADU, zgrajeni 1977/78 leta!

Delavno za Praznik dela

Ali ste že kdaj pomislili koliko naših delavcev preživi prvomajske praznike delavno? Sigurno jih je veliko, veliko takšnih, ki so delali čez prvomajske praznike na svojem delovnem mestu. Večina nas je brezskrbno praznovala, doma, na izletu... TAKO TUDI V GOSADU, a vendar je bilo precej tudi takih, ki so v TOZD delali in to predvsem na odkupnih postajah v Središču ob Dravi, Temerinu, Ljubljani in drugih odkupnih mestih. Na teh odkupnih postajah je malo zaposlenih delavcev, zato pa je njihovo delo toliko bolj pomembno, saj so le-ti začeli že v mesecu aprilu z odkupovanjem polžev in žab. Takrat se prične delo vseh zaposlenih na odkupni dejavnosti od odkupovalcev do delavcev v odkupnih postajah, kjer polže kalibrirajo ter preložijo na kamione, ki jih odpeljejo v tujino.

Delo mora biti opravljeno v zelo kratkem času, polže namreč izvažamo žive.

Ob praznikih, ko smo mi počivali, so nekateri delavci po odkupnih postajah delali podnevi in ponoči. Niso se zmenili za delovni čas, ki je trajal po 15 in več ur, niso se vprašali ali je nedelja ali praznik, delo je moralo biti opravljeno, če hočemo, da bodo rezultati tega dela dobri.

Vemo, da niso med prazniki delali nekateri le v TOZD GOSAD, ampak jih je bilo veliko, ki so preživeli prvomajske praznike na delovnem mestu v ostalih TOZD, ker je značaj dela takšen, da je bilo delo potrebno opraviti tudi med prvomajskimi prazniki.

Vsi ti s svojim delom prispevajo k izboljšanju rezultatov poslovanja, zato jih moramo spoštovati, jim biti hvaležni, jih primerno nagraditi.

Danica KRAJNC
TOZD GOSAD

RAZPIS

za II. letne športno-rekreativne igre med delavci TOZD—TOK—DSSS v delovni organizaciji DROGA

Športno-rekreativne igre delavcev naše DO bomo izvedli 30 in 31. 8. 1985.

ROK ZA PRIJAVE JE 20. 7. 1985, na naslov: DO DROGA — DSSS PORTOROŽ, Obala 27, referentu za šport in rekreacijo, tel. (066) 73-151.

1. Pravila, urnik ter sistem tekmovanja bomo določili kasneje glede na število prijav za udeležbo na igrah.

2. PRAVICO DO NASTOPA IMAJO VSI DELAVCI, KI SO V REDNEM DELOVNEM RAZMERJU V DO DROGA.

3. Tekmovali bomo v naslednjih športnih disciplinah:

1. Namizni tenis	(2) moški, ženske (2)
2. Streljanje	(2) moški, ženske (2)
3. Tenis	posamezno (6)
4. Odbojka	(6) moški, ženske (6)
5. Balinanje	(4) moški, ženske (4)
6. Šah	posamezno
7. Vlečenje vrvi	(6) moški, ženske (4)
8. Košarka	moški (5+1)
9. Mali nogomet	moški (6+1)
10. Pikado	ženske (3)

Komisija za šport in rekreacijo

NAŠA RESTAVRACIJA V TOZD ARGO JE OBNOVLJENA

Zelo prijetno je prenovljena jedilnica (na sliki), posodobljena kuhinja in preurejeni, do sedaj popolnoma neizkoriščeni kletni prostori v skladišču, več o tem drugič

D. M.